

Årsrapporter fra forskergruppene for 2010

Arkitektur og byforskning	s 3
ASKeladden	s 7
Antroponymikk (personnavngransking)	s 15
Digital kultur	s 17
Empirical and Experimental Linguistics	s 21
FORSE (samfunn og språkendring)	s 23
Historie, retorikk og resepsjon	s 27
Kjønn og litteratur	s 29
Klassiske fag: gresk og latin	s 31
LaMoRe	s 33
Mediterran kunst	s 35
Naturens kulturhistorie	s 39
Norrøn filologi	s 43
Tekst, diskurs og fagkommunikasjon	s 47
Tekst, handling, rom	s 51
Visuell kultur	s 55

Forskergruppene *Teater. Scene og scenisk uttrykk* og *Rett, retorikk og litteratur* har ikke levert årsrapport for 2010.

Forskergruppen Arkitektur og byforskning

Årsrapport 2010

Siri Skjold Lexau

Forskergruppens sammensetning

Forskergruppen består av én seniorforsker ved LLE, undertegnede, som også er leder. Da ressurser til rekruttering til fagområdet er fraværende, er resten eksterne medlemmer, og ledende samarbeidspartnere er Bergen Arkitekt Skole, Fylkeskonservatoren i Hordaland og Fortidsminneforeningen i Hordaland. En stipendiat som nå er skrevet ut av forskerutdanningsprogrammet (Espen Stange) var tilknyttet gruppen, tre masterstudenter er tilknyttet.

Forskergruppens aktiviteter i 2010

I tillegg til at forskergruppen er et forum for fremlegging av tekster under arbeid, er det avholdt følgende seminarer/konferanse:

Seminarer:

04.02. Prof. em. Per Jonas Nordhagen og Cand. Philol. Knut Rommetveit: *Bergensskolen i norsk arkitekturhistorie - modernismekritikk med lokale perspektiver.*

25.02. Førsteamanuensis Siri Skjold Lexau: *Fra Narvskaja til Kirovskij. Et laboratorium for moderne samfunnsplanlegging i St. Petersburg.*

08.04. MA i kunsthistorie Morten Langhoff: *Sun House. Suksess eller fiasko?*

06.05. Overarkitekt Åge Vallestad: *Det kontinuerlige rommet - inntrykk fra hus og hager i Japan.*

17.06. Sommerseminar: Ole Bulls hus på Vestlandet

Kl. 12.00. Førstekonservator ved VK og prosjektleder for Ole Bulls 200 års jubileum Trond Indahl: *Huset på Lysøen.*

Kl. 13.00. Forsker/kunsthistoriker ved NIKU Jens Christian Eldal: *Bullahuset på Valestrandsfossen.*

Ekskursjon til Lysøen.

21.10. Stein-Gunnar Sommerset, cand.phil. og lektor ved Bosphorus-universitetet i Istanbul: *Vernakulær osmansk trearkitektur: kulturbevaring i en truet by.*

10.11: Erlend Hofstad, cand.phil., rådgiver i Hordaland Fylkeskommune, seksjon for kulturminnevern og museum og styreleder i Fortidsminneforeningen avd. Hordaland: *Bergenske lyststeder i nytt lys.*

01.12: Arve J. Nilsen, cand.phil., Byantikvaren i Bergen: *Vern og Verdighet. Om å gjøre våre kulturminner mer tilgjengelige for flest mulig.*

15.12: Siri Skjold Lexau, førsteamanuensis, Dr.Art., Universitetet i Bergen: *Nazilli: modellby for det 20. århundrets Tyrkia.*

Nordhagen-konferansen 19. november: Modernisering og nasjonsbygging

09.15 Arkitekt PhD og assist. prof. ved Erciyes universitet, Kayseri, Burak Asiliskender: *Industrial Sites in Turkey as a Model for Re-Construction.*

10.15 Cand.phil., spesialrådgiver kulturminnevern, Hordaland fylkeskommune David Aasen Sandved: *Kulturminnevernets avant-garde - Industrielle kulturminner i Ruhrdistriktet.*

11.45 Cand.phil., ex-konservator, Østfold fylkeskommune Ivar Stav: *Fra nasjonsbygging til verdensarv: Vemork og Saaheim kraftstasjoner. Forholdet ingeniør/oppdragsgiver og arkitekt.*

12.45 Cand.phil og rådgivere Hordaland fylkeskommune Ingrid Brandal Olsen og Erlend Hofstad: *Kulturminnet Odda smelteverk.*

14.45 Cand.phil. Ole Vegard Skauge: *Fredrik Konow Lunds arkitektur på Kråkenes. Forståelser, misforståelser og forslag til forståelser.*

15.45 Førsteamanuensis, Universitetet i Bergen, Siri Skjold Lexau: *Fra produksjonsanlegg til estetisk objekt. Fotografen Per Berntsens industrilandskaper.*

Søknader om eksterne prosjektmidler fra forskergruppen

Kommer i kjølvannet av neste punkt

Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen

Industristeder på Vestlandet. Utredning, dokumentasjon, planer og forvaltning av verdifull arkitekturarv.

Poengivende publisering med utspring i forskergruppen

Lexau, Siri Skjold: "Arkitekter i grenseland. Kontoret Arnesen & Darre Kaarbø i Bergen." , *Kunst og kultur* 1/2010, Universitetsforlaget.

Lexau, Siri Skjold "Hegemonic Ideals – Turkish Architecture of the 20th Century" i *The Borders of Europe: Hegemony, Aesthetics and Border Poetics*, Århus universitetsforlag (godkjent, under trykking).

"Fra Narvskaja til Kirovskij. Et laboratorium for moderne samfunnsplanlegging i St. Petersburg" i *Nordisk Østforum*, Universitetsforlaget, ferdig fagfelleverurdert, under publisering.

Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Det regionale samarbeidet gjennom kontakten med BAS, Byantikvaren, Hordaland fylkeskommune og Fortidsminneforeningen videreføres og forsterkes. Samarbeid om felles forskningsbasert undervisningsopplegg til nytte for begge parter studenter.

Etablert samarbeid med vitenskapelig ansatte ved Statuniversitetet i St. Petersburg, Russland og Erciyes-universitetet i Kayseri, Tyrkia viderutvikles. Gjeste forelesninger planlagt begge veier.

Planer for 2011

Ekstremt behov for rekruttering innen fagområdet arkitekturhistorie, jeg er ute innen ti år. Stipendiatsøknad(er) forberedes.

Instituere samarbeid med forskergruppen *FORSE/Språkutvikling* på industristader ved LLE og *Sted, region, identitet* ved AHKR.

Søke eksterne prosjektmidler sammen med samarbeidspartnerne.

Seminarrekke avholdes tilsvarende våren 2010.

Publikasjoner utgis individuelt eller elektronisk som "proceedings" fra konferanser.

Bok om bergensarkitektene Arnesen & Darre Kårbø planlagt, Pax forlag.

Bok om villarkitektur i Bergen planlagt, foreløpig ikke forlagsavtale.

ÅRSRAPPORT FOR ASKELADDEN 2010

Av fungerende prosjektleder i ASKeladden, Silje Ragnhildstveit

FORSKERGRUPPENS SAMMENSETNING 2010, INKLUDERT STIPENDIATER OG MASTERSTUDENTER

Prosjektdeltakere

Prosjektleder professor Kari Tenfjord, Universitetet i Bergen (intern)
Professor Anne Golden, universitetet i Oslo (ekstern)
Førsteamanuensis Jon Erik Hagen, Universitetet i Bergen (intern)
Professor Grzegorz Skommer, Adam Mickiewicza Universitet, Polen (ekstern)
Postdoktor Cecilie Carlsen, Universitetet i Bergen (intern)
Doktorgradsstipendiat Ann-Kristin Helland, Universitetet i Bergen (intern)
Doktorgradsstipendiat Snorre Karkkonen Svensson, Universitetet i Bergen (intern)
Doktorgradsstipendiat Hilde Johansen, Universitetet i Bergen (intern)
Doktorgradsstipendiat Oliwia Szymanska, Adam Mickiewicza Universitet, Polen (ekstern)
Universitetslektor Karen Margrete Dregelid, Universitetet i Bergen (intern)
Universitetslektor Silje Ragnhildstveit, Universitetet i Bergen (intern)
Masterstudent Jenny Malcher, Universitetet i Oslo (ekstern)

Nettverksdeltakere

Professor Koenraad De Smedt, Universitetet i Bergen (intern)
Professor Sylviane Granger, Université Catholique de Louvain, Belgia (ekstern)
Professor emeritus Björn Hammarberg, Stockholms universitet, Sverige (ekstern)
Professor Hilde Hasselgård, Universitetet i Oslo (ekstern)
Professor Scott Jarvis, Ohio University, USA (ekstern)
Førsteamanuensis Lars Anders Kulbrandstad, Høgskolen i Hedmark (ekstern)
Professor Christiane von Stutterheim, Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg (ekstern)
Post.doc Magali Paquot, Université Catholique de Louvain, Belgia (ekstern)
Professor Åke Viberg, Uppsala universitet, Sverige (ekstern)
Forsker II, Paul Meurer, Uni Digital (ekstern)
Fagkonsulent, Knut Hofland, Uni Digital (ekstern)
interne: 9, eksterne: 14

FORSKERGRUPPENS AKTIVITETER I 2010

Desember 2010

Lærerutveksling til Frankfurt, Goethe Universität

Silje Ragnhildstveit: Grammatisk genus i et lingvistisk perspektiv og i et andrespraksleringsperspektiv.

November 2010:

Konferanse om polsk som morsmål, arrangert av Bergen kommune

Oliwia Szymanska: Utfordringer ved kontrastiv polsk/ norsk undervisning.

Oktober 2010:

Nygård skole

Hilde Johansen: ASK og morsmålets rolle ved andresprakslering.

Konferansen IATEFL Testing, Evaluation and Assessment SIG and EALTA Conference: Putting the CEFR to good use.

Cecilie Carlsen: Learner corpora, contrastive rhetoric and the CEFR - what's the link?.

Eksternseminar hos Forskergruppen Strategier for Språkkompetanse:

Cecilie Carlsen: A contrastive rhetoric study of Spanish learners of Norwegian - some methodological issues.

Voss, Den 4. konferansen om norsk som andrespråk

Ann-Kristin Helland: Aspekthypotesen i norsk innlærerspråk.

Hilde Johansen: Markering av definit referanse i innlærertekster.

Kari Tenfjord og Karen Margrete Dregelid: Profiler og trekk i tekster linket til CEFR nivåer.

Oliwia Szymanska: Konseptualisering av rommet hos polske norskinnlærere - utfordringer og diagnoser.

Jenny Malcher: Preposisjonsbruk og konseptuell transfer i tysk innlærerspråk - en studie av tekster i ASK-korpuset.

Cecilie Carlsen og Kari Tenfjord: Innlærerkorpuset ASK - en møteplass for andrespråksforskning og språktesting.

Basert på sine masteroppgaver holdt Marte Nordanger og Silje Ragnhildstveit Anne-Hvenekilde-forelesningen 2010.

Anne Golden og Rita Hvistendahl: Litterasitet i et andrespråksperspektiv - med vekt på skriving.

September 2010:

Reykjavik, Nordic Seminar on CALL and Corpora

Universitetslektor Silje Ragnhildstveit og professor Kari Tenfjord hadde foredrag ved Universitetet på Island, Reykjavik. Temaet for foredraget var: The ASK corpus as an Instrument for Profiling Research.

Reggio Emilia i Italia, EUROSLA

Snorre Karkkonen Svensson holdt innlegg med teamet: Conceptual transfer in the expression of hypotheticality in Norwegian as L2? A corpus based study.

Juni 2010:

Amsterdam, 8th International Conference on Researching and Applying Metaphor

Anne Golden holdt innlegg med temaet: Emotions and figurative language. A corpus study based on ASK on written production by adult learners of Norwegian.

Mai 2010:

Den 7. EALTA-konferansen

Cecilie Carlsen holdt innlegg med tittelen: Linking a computer learner corpus to the CEFR.

Polen, Det unge gjennombrudd-konferansen

Oliwia Szymanska holdt innlegg med tittelen: Hvorfor går flua i taket? En korpusbasert studie med "i" og "på" i fokus.

Polen, 22nd International Conference on SLA and FLL

Oliwia Szymanska holdt innlegg med tittelen: How Poles structure space in Norwegian. A corpus-based study on locative prepositions "i" og "på".

April 2010:

Universitetet i Bergen, metodeemne i lingvistikk for masterstudenter

Hilde Johansen holdt forelesning om Norsk andrespråkskorpus.

Silje Ragnhildstveit holdt forelesning om bruk av korpus som metode med utgangspunkt i egen masteroppgave om genustildeling i norsk mellomspråk.

Universitetet i Bergen

Hilde Johansen holdt foredrag om morsmålets rolle for markering av bestemthet hos innlærere av norsk.

Universitetet i Bergen

Cecilie Carlsen holdt foredrag om det europeiske rammeverket som utgangspunkt for vurdering av korpustekster i ASK.

Mars 2010:

Universitetet i Bergen, nettverksmøte for prosjektdeltakere, nettverksdeltakere og gjester

Cecilie Carlens innlegg: Discourse connectives in learner language - L1 transfer or proficiency effects?

Snorre Karkkonen Svenssonens innlegg: Is corpus data enough? Addressing the question of multi-methodological research.

Silje Ragnhildstveits innlegg: Gender assignment in Norwegian learner language. The most interesting and surprising finding from my master thesis.

Hilde Johansens innlegg: Definiteness marking and transfer effects - attempts to measure heterogeneity, homogeneity and effects of other variables.

Sylviane Grangers innlegg: Learner corpus research at Louvian: an overview.

Susan Naceys innlegg: Identifying metaphor in corpora: What, why, how.

Anne Goldens innlegg: Searching and comparing the use of emotion related terms - particularly metaphorical expressions - in ASK.

Karen Margrete Dregelid og Kari Tenfjords innlegg: Search for profiles and features in texts linked to CEFR levels.

Magali Paquots innlegg: Statistics for Learner Corpus Research.

Bård Uri Jensens innlegg: Some statistical methods on syntactic variables in L1 writing: Report from an ongoing study.

Hilde Hasselgårds innlegg: Facts, ideas and questions: A corpus-based study of some nouns and their phraseology in texts by advanced learners of English.

Jarmo Jantunens innlegg: Presentation of the ICLFI corpus.

Paul Meurers innlegg: Corpuscle - A new corpus system under development at UniDigital.

Koenraad De Smedts innlegg: Syntactic annotation of learner language corpora.

Februar 2010:

Universitetet i Bergen

Oliwia Szymanska holdt foredrag om konseptualisering av rommet hos polske norskinnlærere - en korpusbasert studie med i og på i fokus.

Januar 2010:

Stockholm, Nordic Literacies in Transition

Kari Tenfjord holdt innlegg med temaet: The ASK-corpus.

Universitetet i Bergen, Forskerskolen i filologi og språkvitenskap

På forskerskolen presenterte Hilde Johansen og Oliwia Szymanska

prosjektene sine:

Hilde Johansen: Definiteness in Norwegian learner language.

Oliwia Szymanska: Norwegian space in Polish eyes - en prosjektpresentasjon.

EVENTUELLE SØKNADER OM EKSTERNE PROSJEKTMIDLER FOR FORSKERGRUPPEN

ASKeladden har ingen søknader inne på nåværende tidspunkt.

FORSKNINGSPROSJEKTER SOM DRIVES I REGI AV FORSKERGRUPPEN

Postdoktor Cecilie Carlsens prosjekt: For det første har hun gjennomført en linking av ASK til det felles europeiske rammeverket for språk (CEFR) gjennom å få en ny vurdering av tekstene basert på rammeverkets nivåskala. I tillegg ser hun på overføring av tekstmønstre fra ulike førstespråk til norsk mellomspråk slik det kommer til uttrykk gjennom bruk av ulike diskursmarkører.

Doktorgradsstipendiat Ann-Kristin Hellands prosjekt: Hun undersøker bruken av perfektum og preteritum i 297 tekster (hentet fra ASK-korpuset) skrevet av vietnamesiske, somaliske og albanske kandidater som har bestått Språkprøven i norsk for voksne innvandrere. Et sentralt spørsmål i prosjektet er å undersøke om Slobin sin thinking-for-speaking hypotese kan forklare mønstrene i tempussystemet, som blir observert i den skriftlige norsken til informantene, dvs om undersøkningen gir grunnlag for å hevde at tidskonseptualiseringen i morsmålet blir overført i tilegnelsen av andrespråk.

Doktorgradsstipendiat Snorre Karkkonen Svenssons prosjekt: Hovedmålet for hans studie er å utforske transfer (tverrspråklig innflytelse, morsmålspåvirkning) i innlærertekster, med fokus på modalitet. Modalitet er et av de mest interessante, men likevel minst utforskede områdene innen andrespråksforskningen. Dette området er utfordrende siden det er semantisk komplisert og siden betydningene blir uttrykt ved hjelp av flere ulike språklige hjelpemidler – morforlogisk, syntaktisk og leksikalsk. Modale betydninger er dessuten konseptualisert forskjellig i ulike språk. Hovedverktøyet er ASK-korpuset (Norsk andrespråskorpus), men også annet materiale blir brukt i studien. Bruken av korpus gjør det mulig for oss å oppdage mønstre i form av overproduksjon eller underproduksjon av modale uttrykk i forhold til bruken blant norske morsmålsbrukere. Dette blir satt i sammenheng med bruken i respektive morsmål. Morsmålsbakgrunnene han tar for seg er latvisk, russisk og tysk. Studien er basert på kognitiv lingvistikk.

Doktorgradsstipendiat Hilde Johansens prosjekt: I doktorgradsprosjektet ser hun nærmere på den semantiske/pragmatiske kategorien definitthet hos polske innlærere. Undersøkelsens to hovedspørsmål er:

1. Fins det morsmålspåvirkning i måten definitthet uttrykkes på av polske innlærere?
2. Kan denne morsmålspåvirkningen knyttes til forskjeller mellom norsk og polsk på begrepsnivå?

Mens tidligere forskning på morsmålstransfer ofte har vært strukturfokusert, med vekt på overføring av strukturer fra morsmålet, har man de siste årene begynt å rette blikket mot det som gjerne kalles konseptuell transfer. Dette er en form for transfer

som har sitt opphav i ulikheter på begrepsnivå heller enn strukturelle forskjeller. Polsk og norsk språk er ikke like når det kommer til hvordan den pragmatiske kategorien definitthet uttrykkes. Mens det i norsk uttrykkes morfologisk gjennom bøyning av substantivet (grammatisk definitthet), har man i polsk pragmatisk ordstilling. Disse to måtene å uttrykke definitthet på, er sammenlignbare et stykke på vei, men det fins også en rekke forskjeller, blant annet i hvor grensen mellom gitt og ny informasjon trekkes. Den overordnede hypotesen er at de ulike måtene å uttrykke definitthet på i norsk og polsk, gir opphav til ulike oppfatninger om definitthetskategoriens innhold, noe som påvirker hvordan polske innlærere forstår og uttrykker definitthet på norsk.

Doktorgradsstipendiat Oliwia Szymanskas prosjekt: Målet med PhD-prosjektet er å utforske hvordan polske norskinnlærere distribuerer de to mest frekvente spatiale preposisjoner (på og i) i målspråket og i hvilken grad morsmålet styrer brukernes oppfatning av rommet. Siden studien er basert på kognitiv lingvistikk, der hun tar utgangspunktet i den primære betydningen, såkalte logiske primitiver, for dermed å etablere et sett forutsetninger for bruk av på og i. Man vil tro at dersom man mangler full innsikt i preposisjonens rette betydning, er det svært vanskelig å bruke den på en bevisst måte i mer abstrakte domener som f.eks. tid. Siden konseptualisering av rommet til en viss grad er språkbetinget, er prosjektet satt i sammenheng med teorien om konseptuell transfer. Ved siden av hovedverktøyet, ASK-korpuset, brukes også annet materiale i prosjektet.

Professor Kari Tenfjord og universitetslektor Karen Margrete Dregelids prosjekt: På nåværende tidspunkt undersøker de om det finnes spesielle lingvistiske trekk ved mellomspråk på ulike språkferdighetsnivå. Dette gjør de ved hjelp av ASK-korpuset som inneholder tekster skrevet av norske andrespråksinnlærere, som er vurdert på grunnlag av det europeiske rammeverkets nivåskala for språkferdighet.

Professor Anne Golden studerer ordforråd og særlig metaforer i ASK-korpuset i ulike delprosjekter:

- a) Hun sammenlikner ulike måter å søke på for å finne metaforiske uttrykk i korpuset, f.eks. gjennom å søke på ord fra antatte kildedomener eller ved å søke på ord fra måldomenet.
- b) Hun undersøker følelsesvokabularet i ulike oppgavebesvarelser og sammenlikner dette.
- c) Hun analyserer de metaforiske uttrykkene som brukes av noen grupper med innlærere, særlig uttrykk for å beskrive følelser, og sammenlikner disse på tvers av språkgrupper for å se etter mulig konseptuell transfer fra morsmålet.
- d) Hun analyserer ordforrådet som er brukt i de tekstene som ble vurdert lavest på CEFR-nivåene for å se etter mønstre.

Masterstudent Jenny Malchers prosjekt: Hun ser på preposisjonsbruk i mellomspråkstekster i lys av en kognitiv lingvistisk tilnærming. En semantisk analyse av preposisjoner i norsk og tysk hjelper å finne frem til de underliggende konseptuelle strukturer av persepsjon av romlige forhold i disse to språkene. Å se på bruken av preposisjoner i mellomspråk er interessant i henhold til Slobins idé om "Thinking for Speaking", nemlig hvordan innlærere må "restrukturere" sine konsepter om preposisjonsbruk fra morsmålet til andrespråk. Hun håper å bidra til en videre

forståelse av hvordan morsmål påvirker andrespråksinnlæringsprosessen generelt, og spesielt hvordan innlærere med tysk som morsmål er påvirket av den tyske måten å konseptualisere sted- og romforhold på når de skriver norsk. Datamaterialet samles inn ved bruk av ASK-korpuset, og skal støttes ved to andre språkgrupper, engelsk og spansk.

POENGGIVENDE PUBLISERING MED UTSPRING I FORSKERGRUPPEN

Carlsen, Cecilie. 2010. Discourse connectives across CEFR-levels: A corpus based study. I: Baartning, Inge; Martin, Maisa; Vedder, Ineke (red). *Communicative proficiency and linguistic development: intersections between SLA and language testing research*. Eurosla monographs series 1.

Carlsen, Cecilie. 2010. Å knytte ASK til Rammeverket - hvorfor og hvordan. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Golden, Anne. 2010. Jeg fant, jeg fant - men hva gjør jeg med det? Noen råd om bruk av gjennomiktig statistikk. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Golden, Anne. 2010. Grasping the point: A study of 15-year-old students' comprehension of metaphorical expressions in schoolbooks. I: Low, Graham; Todd, Zazir; Deignan, Alice; Cameron, Lynne (red). *Researching and Applying metaphor in the real World*. Amsterdam: John Benjamins Pub.

Golden, Anne og Rita Hvistendahl. 2010. Litterasitet i et andrespråkperspektiv - fokus på skriveforskning. Kommer i: *NOA 26 (2)*

Helland, Ann-Kristin. 2010. Aspekthypotesen i norsk innlærerspråk. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Johansen, Hilde; Golden, Anne; Hagen, Jon Erik; Helland, Ann-Kristin (red). 2010. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Johansen, Hilde. 2010. Kontroll, Analyse, Reliabilitet, Innlærerkorpus og Transfer - Slik Egner seg Korpus til Studier av Transfer hos Innlærere. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Nordanger, Marte. 2010. Transferbegrepets komplekse natur og betydningen av strategi i språkinnlæringen. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Ragnhildstveit, Silje. 2010. Kompleksitetsteori og andrespråklæring - Sommerfugleffekt. I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

Ragnhildstveit, Silje. 2010. Genustildeling og morsmålstransfer i norsk mellomspråk. I: *NOA 26 (1):30-55*.

Svensson, Snorre Karkkonen. 2010. Konstruksjonsgrammatikk - hva har du å gi oss? I: Johansen m.fl. *Systematisk, variert, men ikke tilfeldig. Antologi om norsk som andrespråk i anledning Kari Tenfjords 60-årsdag*. Oslo: Novus Forlag.

STRATEGI FOR REGIONALT, NASJONALT OG INTERNASJONALT SAMARBEID

ASKeladden har allerede et godt etablert nasjonalt og internasjonalt samarbeid gjennom nettverket. Det internasjonale samarbeidet er særlig sterkt med Belgia gjennom Sylviane Granger og Magali Paquot og med Sverige gjennom Åke Viberg. Nasjonalt er samarbeidet særlig sterkt med Oslo gjennom Anne Golden. ASKeladden har masterstudenter knyttet til seg ved Universitetet i Oslo, og vil i 2011 knytte til seg masterstudenter fra Universitetet i Agder og Universitetet i Trondheim.

PLANER FOR 2011

ASKeladden vil få besøk både fra nasjonale og internasjonale institusjoner. På nåværende tidspunkt er følgende besøk bestemt:

Mars: professor Per Durst-Andersen fra Copenhagen Business School, Danmark

Juni: professor Scott Jarvis, Ohio University, USA

Deltakerne i ASKeladden skal delta på konferanser.

NORDAND-konferansen på Island i mai.

Konferanse om korpus i Belgia i september. Denne konferansen er et samarbeidsprosjekt med Sylviane Granger.

Rapport fra Forskningsgruppe Antroponymikk (personnavnforskning).

1. Gruppen består av Torodd Kinn, Gunnstein Akselberg, Ivar Utne, Ole-Jørgen Johannessen, Oddvar Nes (emeritus) og Jarle Bondevik (emeritus). Gruppens samlinger har også vært åpen for masterstudenter i antroponymikk (p.t. 3). Der er ingen stipendiater eller postdoktorer på fagfeltet p.t.)

2. Forskergruppen har hatt fem samlinger i 2010; se vedlagt oversikt. I all hovedsak har arbeidsformen vært preget av den klassiske seminarform, med en muntlig fremstilling av innleder(en) og en påfølgende diskusjon, altså ikke en på forhånd utsendt tekst til diskusjon eller kommentar. Deltakerne har lagt frem arbeider som de er i gang med, og forskergruppen arbeider ikke med et felles prosjekt. Hovedsiktemålet har så langt vært å samle onomaster ved LLE til regelmessige diskusjoner om faglige spørsmål.

Torodd Kinn har fått antatt til trykking i SAS (Studia Anthronymica Scandinavica) det stoffet han la frem for forskergruppen i vår, og stoffet han presenterte i desember er også innlevert til et velrenommert tidsskrift.

Forskergruppen har søkt småforskningsmidler i 2011 for et seminar om sosio-onomastikk, herunder sosio-antroponymikk, et foretak som inngår i forskergruppens strategi for internasjonalt samarbeid.

For 2011 er det satt opp et program for våren med fire samlinger. De tre masterstudentene på feltet vil legge frem sine respektive avhandlinger på en eller to av samlingene i vårsemesteret.

Forskargruppa i namnegransking

Seminaraktivitet våren og hausten 2010

4. februar: Gunnstein Akselberg, «Personnamn på Voss på 1800-talet. Mønster og tradisjon»

25. mars: Torodd Kinn, «Agnete og Rasmus møter Orlaug og Mats på Frøysjøen: regional
namneskikk i Bergenhus-amta i 1801»

15. april: Agnete Nesse, «Tospråklig navnepraksis i Bergen»

11. november: Christine Hamm og Ole-Jørgen Johannessen: «Realisme og personnavnbruk i
Sigrid Undsets *Jenny* (1911). Synspunkter på litterær onomastikk»

9. desember: Torodd Kinn, «Namnegeografi i Romsdals amt i 1801»

Forskergruppen i digital kultur: årsrapport 2010

Forskergruppens sammensetning (hvor mange seniorforskere, postdoktorer, stipendiater og masterstudenter, og hvor mange av disse som er eksterne)

Forskergruppen for digital kultur består i hovedsak av ansatte tilknyttet faggruppen for digital kultur. Medlemslisten er som følger:

- Førsteamanuensis Jill Walker Rettberg (leder)
- Førsteamanuensis Hilde Corneliussen
- Førsteamanuensis Scott Rettberg
- Førsteamanuensis Daniel Apollon
- Universitetslektor Daniel Jung (også PhD-kandidat)
- Universitetslektor Rolf Beev
- Dr. art. Myriam Coco
- Stipendiat Silje Hommedal
- Stipendiat Patricia Tomaszek

Vi har i 2010 i liten grad involvert masterstudenter og eksterne i forskergruppen.

Forskergruppens aktiviteter i 2010

Våren 2010 ble forskergruppen ledet av Hilde Corneliussen, da Jill Walker Rettberg var i fødselspermisjon. Høsten 2010 tok Jill Walker Rettberg igjen over lederrollen.

EAT: European Doctoral School: Education and Technology

I uke 30-31 holdt forskergruppen en europeisk forskerskole, ledet av Daniel Apollon og med stor støtte fra Daniel Jung og Myriam Coco, og noe støtte fra Hilde Corneliussen, Scott Rettberg og Jill Walker Rettberg. Forskerskolen er del av et samarbeid med Université de Strasbourg, T. U. Dresden, Univ. Rzeszow og UiB, og støttes av europeiske midler. Ca. 30 doktorgradsstudenter og 7 lærere deltok i forskerskolen.

Gjesteforelesere

28.4.2010: Michael Joyce gjestet forskergruppen med foredraget "Authorship as Replacement", delvis finansiert av Fulbright-programmet.

Gjedeforskere

Rod Coover, førsteamanuensis i Film and Media Arts ved Temple University (Philadelphia, USA) gjestet forskergruppen i 14 dager i mai. Han samarbeidet med Scott Rettberg om å utvikle en digital fortelling, "The Last Volcano", som ble utstilt på <READ ME> festivalen i Tromsø 6-14. Oktober. Det ble også holdt en visning av en dokumentarfilm av Coover (11.05.2010) samt et foredrag med utgangspunkt i boken hans, *Switching Codes: Thinking Through New Technologies In The Humanities And Arts* (12.05.2010). Vi arrangerte også en filmvisning og debatt på Cinemateket (21.05.2010) med deltagelse fra Scott Rettberg og fra Jenifer Ladino, som var Fulbright scholar på Institutt for fremmedspråk, og forsker på økolitteratur, et tema Coovers arbeider tar opp i digitale medier. Oppholdet var finansiert av forskningsavdelingen v/UiB.

Clare J. Hooper (avsluttende PhD student ved gjestet forskergruppen i 10 dager i oktober, og brukte tiden til å samarbeide med Jill Walker Rettberg, Silje Hommedal og Patricia Tomaszek om å utprøve en design/evalueringsmetode på lokative medier. Dette ble diskutert på møte i forskergruppen. Jill Walker Rettberg og Clare J. Hooper samarbeider om et short paper om prosjektet som skal sendes inn til konferansen ACM Hypertext 2011. Oppholdet var finansiert av Hoopers universitet.

Work-in-progress seminarer

I 2010 har forskergruppen hatt jevnlig interne work-in-progress seminarer. Alle PhD-kandidatene våre har presentert sine prosjekter og fått tilbakemelding fra gruppen. I tillegg har vi hatt 1-2 seminarer i semesteret hvor seniorforskere presenterer sitt arbeid.

ELMCIP-prosjektet ble startet opp våren 2010 med finansiering fra HERA, og har hatt stor aktivitet i 2010. Se under for mer detaljer.

Søknader om eksterne prosjektmidler fra forskergruppen

Scott Rettberg leverte en søknad om Meltzermidler i desember 2010, for prosjektet "Developing the ELMCIP Knowledge Base: Creating a Multimedia Bibliographic Research Infrastructure for Electronic Literature in Europe".

Forskergruppen deltok i en søknad til World Universities Network (WUN) ledet av Eric Hayot, professor i allmenn litteraturvitenskap ved Penn State University. Prosjektet skulle se på innvirkningen av digitale medier på krysskulturelle relasjoner ut fra flere forskjellige disiplinære innfallsvinkler, med deltagere fra Penn State, Cape Town og Njing i tillegg til UiB. Søknaden ble dessverre avslått.

Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen

ELMCIP-prosjektet

ELMCIP-prosjektet, som ledes av Scott Rettberg og hvor også Patricia Tomaszek og Jill Walker Rettberg fra forskergruppen deltar, er godt i gang og holdt seminaret Electronic Literature Communities 21-22. september 2010, med rundt 50 deltagere. Det var presentasjoner om elektronisk litteratur i Frankrike, Nederland, Norden og Katalonia, samt diskusjoner om spesifikke miljø innen elektronisk litteratur og digital kunst, som det digitale kunstmiljøet i Bergen og det globale interaktiv fiksjon-miljøet. I tillegg til akademiske presentasjoner på dagtid var det åpne og godt besøkte kveldsarrangementer på Landmark, med opplesninger og framføringer av elektronisk litteratur og visning av en dokumentarfilm med påfølgende debatt. Programmet ligger på <http://elmcip.net/bergen-seminar-electronic-literature-communities-sept-20-21-2010-0> og videoer av foredrag og framføringer er publisert på Vimeo.com (<http://vimeo.com/album/1338243>) og i kunnskapsdatabasen som utvikles av ELMCIP-gruppen ved UiB. Utvalgte papers fra seminaret skal publiseres i et spesialnummer av tidsskriftet *Dichtung Digital*. Kunnskapsdatabasen er under utvikling og følger tidsplanen. Se egne rapporter for flere detaljer om ELMCIP-prosjektet.

På mange måter fungerer ELMCIP som en egen forskergruppe med selvstendige aktiviteter fra forskergruppen i digital kultur. Prosjektgruppen inkluderer følgende personer fra Bergen:

- Scott Rettberg (prosjektleder)
- Elisabeth Nesheim (masterstudent v/digital kultur og vitenskapelig assistent for prosjektet)

- Jill Walker Rettberg
- Patricia Tomaszek (stipendiat)
- Thomas Brevik (ekstern: bibliotekar v/Sjøkrigsskolen, bidrar med bibliografisk kunnskap og deltar i tilknyttede prosjektsøknader)
- Eric Rasmussen (post. doc., ansatt fra januar 2011 men har deltatt i noen grad også høsten 2010)
- Stein Magne Bjørklund (eksternt ansatt programmerer)

ELMCIP-prosjektgruppen har også v/Scott Rettberg levert søknad om ytterligere prosjektfinansiering innen elektronisk litteratur (i 2010 til Meltzerfondet, andre søknader er planlagt). Det er mulig at det vil være fornuftig å etablere en egen forskergruppe for elektronisk litteratur siden ELMCIP-gruppen i praksis fungerer slik.

Stipendiater og masterstudenter knyttet til forskergruppen

Patricia Tomaszek og Silje Hommedal er universitetsstipendiater tilknyttet forskergruppen for digital kultur. I tillegg arbeider universitetslektor Daniel Jung mot en PhD.

Vi har ikke inkludert masterstudenter i forskergruppen i 2010.

Poengivende publisering med utspring i forskergruppen

Hilde Corneliussen fikk antatt en vitenskapelige monografi som kommer ut i 2011 eller 2012. Corneliussen har presentert faser av prosjektet i forskergruppen, men det er kanskje å strekke det litt langt å si at det har utspring i forskergruppen.

Det er ikke klart at noen av medlemmenes publikasjoner i 2010 har utspring i forskergruppen som sådan. Forskergruppen har heller fungert som en støtte for allerede pågående arbeider. Unntakene er samarbeider med tilreisende gjesteforskere, men her er produktene et kunstnerisk prosjekt (Coover/Scott Rettberg) og et ennå ikke antatt paper (Hooper/Jill Walker Rettberg).

Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Forskernettverk i IKT og medier (UH-nett)

Forskergruppen skal delta i etableringen av et vestlandsbasert forskernettverk i IKT og medier i regi av UH-nett. Forskernettverket skal etableres våren 2011, og Hilde Corneliussen fra forskergruppen i digital kultur deltok i innledende møter om nettverket i 2010. Se <http://uhnettvest.no/index.php?action=static&id=82> for mer informasjon.

Consortium of Electronic Literature (CELL)

Scott Rettberg og Jill Walker Rettberg deltok i et workshop i Sydney i desember 2010 hvor det ble laget en avtale mellom ELMCIP og beslektede prosjekter ved University of Western Sydney (Creative Nation: Writers and Writing in the New Media Culture', støttet av the Australian Research Council), Universitetet i Siegen i Tyskland (Likumed: Literature, Art, and Media) og the Electronic Literature Organization i USA. En avtale om samarbeid og åpne standarder for utveksling av data i de respektive prosjektenes bibliografiske databaser ble inngått: "The Consortium of Electronic Literature (CELL) is an initiative of the Electronic Literature Organization aimed at developing partnerships among organizations, universities,

and publishers for the purpose of sharing research in the area of electronic literature. CELL members party to this agreement include the ELO, UWS, ELMCIP and Likumed.”

NORDPLUS: Nordic Digital Culture Network

Dette nettverket er i utgangspunktet for utveksling av lærere og studenter, men det fungerer også som et nettverk for forskningssamarbeid. Bl.a. er flere av deltagerne i nettverket partnere i ELMCIP-prosjektet.

Planer for 2011

Som nevnt over vurderer vi å lage en egen forskergruppe i elektronisk litteratur, evt i elektronisk litteratur og digital kunst.

Forskergruppen planlegger også å fortsette med work-in-progress seminarer og vil søke om midler til enten en serie gjesteforelesere eller et samarbeidsprosjekt.

Empirical and Experimental Linguistics

Forskergruppens sammensetning (hvor mange seniorforskere, postdoktorer, stipendiater og masterstudenter, og hvor mange av disse som er eksterne)

Prof. Christer Johansson

le ammanuensis HiB Gard Buen Jensen
Yggdrasil stipendiat Barbara McGillivray

Forskergruppens aktiviteter i 2010

Start av tidsskrift : Bergen Language and Linguistic Studies (BeLLS)
>> Det første bandet i den elektroniske bokserien Bergen Language and
>> Linguistic Studies (BeLLS) er nå tilgjengelig på <https://bells.uib.no/>
>> . Tittelen på boka, som er redigert av Lidun Hareide og Edit Bugge,
>> er Seven Mountains; Seven Voices. Hovedredaktørar for serien er
>> Christer Johansson og Leiv Egil Breivik.

Forskerskole innen statistikk og metode - Gard Buen Jensen foreleste.

Kontakt med Cambridge University Press (Helen Barton):

- * review av Harald Baayens bok
- * kontakt om å publisere egen bok om statistikk i humaniora.

Gard Buen Jensen ble klar med sin avhandling: A Corpus-based Study on the Evolution of "There".

Christer Johansson var en av to veiledere.

Eventuelle søknader om eksterne prosjektmidler fra forskergruppen

Søknader om forskningsmidler fra NFR (med utvidet gruppe)

Corita - VERDICT programmet.

Corita - Frihum

Inget tilslag trots gode tilbakemeldinger

Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen

Forskning inom korpus og experimentell psykolingvistik.

Utstyr inkjøpt for midler beviljet for 2010. Experiment är planerade under 2011.

Stipendiater og masterstudenter knyttet til forskergruppen

Bjørn Mæland (nettop startet sin MA)

Poengivende publisering med utspring i forskergruppen

Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

- * Planerat samarbeid med Askeladden projektet v. Kari Tenfjord.
- * Planerat samarbeid med HiB v. Gard Buen Jensen.

Forskargruppe i samfunn og språkending (FORSE).

Årsrapport 2010

Forskargruppe i samfunn og språkending (FORSE) har som overordna mål å beskriva og forstå endringar i norsk tale og skrift ved å kopla saman strukturlingvistiske og sosiolingvistiske / språksosiologiske perspektiv. FORSE har hatt ei grunnfinansiering frå Universitet i Bergen (UiB) på 2 millionar kroner årleg i perioden 2007–2009, men har ikkje lenger økonomisk støtte. Ein lengre omtale av rammene for forskingsgruppa finn ein på <http://www.uib.no/fg/forse>.

Per 31.12.2011 bestod forskargruppa av følgjande personar:

- ◀ Professor Gunnstein Akselberg (leiar)
- ◀ Professor Helge Sandøy (nestleiar)
- ◀ Postdoktor Ragnhild Anderson
- ◀ Professor Gjert Kristoffersen
- ◀ Stipendiat Edit Bugge
- ◀ Professor Odd Einar Haugen
- ◀ Stipendiat Ann-Kristin Molde
- ◀ Postdoktor Agnete Nesse
- Stipendiat Helene Hildremyr
- Stipendiat Randi Neteland

Professor II Kjartan Ottosson, ved UiO, som har vore medlem av gruppa, døydde i 2010.

Gunnstein Akselberg har vore leiar frå 1. august 2009.

Aktivitetar i 2009

Prosjekt

Her vert det berre teke med eksternt finansierte prosjekt. Ein oversikt over individuelle prosjekt, som dels vert finansierte over grunnløyvinga til FORSE, finst på <http://www.uib.no/fg/forse/prosjekter/prosjektoversikt>

FORSE har frå 1.1.2008 hatt eit NFR-finansierte prosjekt kalla *Dialektendringsprosessar*, der målet er å undersøkje tilhøvet mellom samfunnsendingar og språkendingar. Prosjektet omfattar fem undersøkingsstader: Stavanger og Sirevåg i Rogaland, Bergen og Øygarden i Hordaland og Midøya i Møre og Romsdal. Her finst det eldre granskinger, og vi skal gjennomføra nye parallelle granskinger, slik at gammalt og nytt materiale kan samanliknast. Prosjektleiar for *Dialektendringsprosessar* er Helge Sandøy. Bente Selback har vore tilsett i deltidstilling på dette prosjektet i 2009. Frå 2009 er Ragnhild Anderson tilsett som postdoktor på prosjektet. Det er i 2010 samla inn haldningsdata og språkdata i Øygarden og på Midøya og haldningsdata i Bergen og i Rogaland. Fleire masterstudentar er no knytte til prosjektet. Hausten 2010 avla 3 av masterstudentane endeleg eksamen. Kvar tysdag er det prosjektmøte. Fleire opplysningar om prosjektet finst på <http://www.uib.no/fg/forse/prosjekter/prosjektoversikt/dialektendringsprosessar>

NFR-prosjektet *Talemålsutvikling på industristader* vart sett i gang våren 2010. Prosjektet studerer språkutviklinga på industristadene Sauda, Odda, Tyssedal og Årdal. Leiar for dette prosjektet er Gunnstein Akselberg. Hausten 2010 tok Helene Hildremyr og Randi Neteland til som stipendiatar ved prosjektet. I 2010 er det blitt samla inn mange eldre talemålsopptak og oppskrifter frå dei aktuelle industristadene. Ein del av det eldre materialet vart digitalisert hausten 2010. Digitalisering – og transkribering og innsamling av nytt materiale – held fram i 2011. Sjå meir om prosjektet under lenka <http://folk.uib.no/afshp/Prosjektskildring.pdf>.

NFR-prosjektet *Menotec*, som Odd Einar Haugen er deltakar i, er i ferd med å byggja opp ein kritisk masse av annoterte gamalnorske tekstar i Menota-arkivet. Korpuset som blir bygd opp i Menotec, vil bli av stor verdi for arbeidet med den nye norske språkhistoria. Sjå omtale av prosjektet her: <http://www.menota.org/meldingar/2010-01-06.page>.

Seminar

FORSE arrangerer seminar med innlegg både frå medlemmer av forskingsgruppa og frå inviterte frå andre institutt ved UiB og andre universitet. Emnet er normalt eiga forskning som t.d. mastergradsavhandlingar, phd-avhandlingar og andre typar prosjekt. Gruppa har organisert eit to timars seminar i gjennomsnitt ein gong kvar månad i 2010. I løpet av året har det vore gjennomført 9 seminar, der 4 var ved innleiarar frå andre institusjonar. Av desse var 1 frå andre norske institusjonar, 1 frå England, 1 frå Sverige og 1 frå USA. Seminara vart leia av Agnete Nesse i 2010.

Forskarutdanningsnettverk

Gruppa er medlem av det Nordforsk-finansierte nettverket *Nordic Language Variation Network* (NLVN) (<http://nlvn.uit.no/>), der hovudvekta ligg på forskarutdanning. FORSE er representert i *Nordic Collaboration on Language Variation Studies* (N'CLAV), som er ei undergruppe av NLVN.

Initiativ til ei ny norsk språkhistorie

FORSE har tatt initiativ til eit nasjonalt prosjekt som skal organisera og finansiera skriving av ei ny, omfattande norsk språkhistorie. Det har vore møte med fleire om potensielle finansieringskjelder, utan at ein til no har sikra prosjektet økonomisk. Språkhistoria vert på fire store band, kvart på 500 sider. Det er sett ned ei redaksjonsgruppe med to hovudredaktørar, Ernst Håkon Jahr og Helge Sandøy, og ein redaksjonsansvarleg for kvart einskildband. Dessutan er det ein emneansvarleg for hovudkapitla (emnekapitla) i kvart band. Det er utarbeidd ein utgjevingsplan, og det vil bli arrangert konferansar og seminar knytte til skrive- og utgjevingsarbeidet. Det første bandet (band 2) er planlagt å koma i 2014. Fleire av medlemene i FORSE-gruppa skal bidra i språkhistoria: Agnete Nesse, Kjartan Ottosson, Gjert Kristoffersen, Odd Einar Haugen og Gunnstein Akselberg. Sjå omtalen av språkhistoria på inngangssida <http://www.uib.no/fg/forse>.

Publikasjonar

Det er i 2010 ikkje kome publikasjonar som er resultat av forskargruppa sine felles aktivitetar. Innførslar om forskargruppemedlemene sine individuelle publikasjonar finn ein ved å søkja på kvart einskilt FORSE-medlem i [Frida](#).

Samarbeid

FORSE har godt samarbeid med sentrale forskarar i Noreg, Norden, Vest-Europa og USA.

Planlagde aktivitetar i 2011

I 2011 vil FORSE-seminaret halda fram med seminar ein gong for månaden. Seminardag er torsdagar, og FORSE-seminaret vil veksla med seminar for andre forskargrupper på torsdagar. Agnete Nesse vil halda fram med å leia FORSE-seminara.

Arbeidet med språkhistoria held fram. (Sjå ovanfor.) I 2011 tek førebuinga og skrivninga av dei einskilde banda og emnekapitla til.

Prosjekta *Dialektendringsprosessar* og *Industristadprosjektet* held fram med innsamlingsarbeid, transkripsjon og analyse.

Vi vil prøva å knyta mastergradsstudentar til *Industristadprosjektet* i 2011.

Samarbeidet innanfor *Nordic Language Variation Network* og *N'Clav* vil halda fram i 2011.

Bergen 14. januar 2011

Gunnstein Akselberg

Årsrapport for forskergruppen Historie, Retorikk og Resepsjon (HRR). 2010.

Medlemmer:

HRR er en bredt sammensatt gruppe med en fast kjerne på rundt ti personer og en intern epostliste på 19 personer:

Seniorforskere:

Per Buvik, Eivind Tjønneland, Erik Hagen, Atle Kittang, Pål Bjørby, Eirik Vassenden, Keld Hyldig, Ingrid Nymo, Christine Hamm, Eiliv Vinje, Jørgen Sejersted.

Postdoktorer:

Frode Helmich Pedersen, Anders Strand, Morten Auklend

Stipendiater:

Eirik Lodén, Frode Boasson, Bernhard Ellefsen, Anders Gullestad,

Masterstudenter:

Johan Getz

Eksterne:

Av de nevnte er Strand, Boasson og Ellefsen per i dag eksterne. Forskergruppen har også hatt samarbeid med Hans Hauge (Danmark), Jan Rosiek (Danmark), Unni Langås (UiA) og Anne Birgitte Rønning (UiO)

Aktiviteter:

I 2010 har forskergruppen HRR avholdt jevnlig møter (ca hver tredje uke) på HF-bygget. Møtenes struktur er 45 min innlegg og 45 min debatt. I vårsemesteret hadde gruppen fokus på faghistorie og teorihistorie. Høstsemesteret har hatt en mer åpen faglig profil med et visst fortsatt fokus på modernismen. HRR har også hatt inviterte foredrag ved Langås og Rosiek.

Det HRR-relaterte forskningsprosjektet "Modernismens grenser" avholdt seminar på Voss H2010.

Søknader:

Forskergruppen har fått småforskermidler fra instituttet til seminarvirksomhet. En del av forskergruppens medlemmer samarbeider om NFR-søknaden "Modernismens grenser", som ikke fikk tilslag etter andre gangs søknad 2010.

I 2010 har stipendiatene Lodén og Gullestad lagt fram stoff fra sine respektive doktorarbeid for gruppen. Helmich Pedersen har lagt fram stoff relatert til postdoksøknad.

Publisering:

H2010 publisertes en antologi som hadde utspring i HRRs Ibsenfokus fra 2009: Erik Bjerck Hagen (red.) *Ibsens Brand* (Vidarforlaget). Antologien har blant annet vitenskapelige artikler fra HRR-medlemmer Hagen, Hyldig, Buvik, Pedersen, Strand, Lodén, Sejersted og Vassenden.

Gruppedlemmenes individuelle forskning og publikasjoner vil ellers ha ulik grad av tilknytning til forskergruppens interesseområder og til de innleggene og diskusjonene som har funnet sted i gruppemøtene.

Strategi:

HRR vil fortsette å utvikle sitt samarbeid med relevante forskere i Norge og i Norden. Her er det essensielt med økonomisk støtte til reiseutgifter for eksterne seminardeltakere. HRR vil også søke midler til internt miljøskapende aktivitet.

Planer for 2011:

HRR vil fortsette sin virksomhet med jevnlig møteaktivitet og fremlegging av forskning og forskningsprosjekter. Som i foregående år vil HRR fortsatt etterstrebe å kombinere et visst samlet faglig fokus med rollen som et fagmiljø for fremlegging av – og kritisk diskusjon rundt – medlemmenes frittstående enkeltprosjekter.

Jørgen Sejersted
Leder, HRR H2010

Rapport for forskergruppe "Kjønn og litteratur"

Forskergruppen har bestått av førsteamanuensis Pål Bjørby, førsteamanuensis Lars Rune Waage og førsteamanuensis Christine Hamm fra LLE, UiB, samt professor Ellen Mortensen og postdoktorstipendiat Kari Jegerstedt fra Skok, UiB.

Forskergruppen har ikke hatt aktiviteter i 2010. Forskergruppens medlemmer har riktignok vært i kontakt med hverandre i ulike andre sammenhenger, og diskuterer nå planer for videre samarbeid. Det vurderes å integrere masterstudenter (i nordisk litteratur) i kommende seminarer, men ingenting konkret er besluttet.

Forskergruppen har ikke søkt eksterne midler, og den driver ikke eget prosjekt. Deltakerne har hatt en rekke utgivelser i tidsskrift på nivå 2 (blant annet har Hamm publisert artikler i Edda 3/2010 og Edda 4/2010, mens Waage har publisert artikkel i Edda 2/2010). Men ingen av disse er direkte et resultat av forskergruppesamarbeidet.

For forskergruppen,
Christine Hamm

Bergen, 21. desember 2010

1 (3)

Rapport fra forskergruppe for gresk og latin, 2010

1. Forskergruppens sammensetning

Forskergruppen har bestått av to fast ansatte (Gjert Vestrheim og Pär Sandin, gresk), en stipendiat (Martin Sand, gresk), en lektorvikar (Matti Wiik, latin), og tre masterstudenter (Gunnar Innerdal, gresk, Eivind Berge og Johan Ådland, latin). To emeriti er fortsatt aktive som forskere (Tormod Eide og Tomas Hägg, gresk). Mathilde Skoie er p.t. i ulønnet permisjon mens Aidan Conti er midlertidig tillknyttet Center for Medieval Studies (til utgangen av 2012), og instituttet har derfor ikke hatt noen forskerstilling i latin dette året. Forskningsgruppens leder har i 2010 vært Pär Sandin.

2. Aktiviteter

Forskergruppen har holdt work-in-progress-seminarer, der medlemmenes og enkelte inviterte gjesters arbeider har vært presentert og diskutert. Vi har øket vårt samarbeid med avdelingene for arkeologi og antikk historia ved AHKR og ofte besøkt hverandres seminarer. Våre egne seminar har vært følgende:

27.01 Gjert Vestrheim (UiB)

Heksameterdikt i skandinavisk litteratur

03.02 Pär Sandin (UiB)

Aiskhylos, De bønnfallende 630–709

10.03 Tomas Hägg (UiB)

Iamblichos' og Porfyrs Pythagorasbiografier

28.04 Valerie Hannon (University College, Oxford):

The dramatic chorus of the Eumenides

19.05 Gunnar Innerdal (UiB, Høgskolen i Bergen)

Maximos bekjenneren

13.10 Martin Sand (UiB)

Johannes Chrysostomos, Adversus Judaeos

24.11 Pär Sandin (UiB)

Welhavens gjendiktning av nygresk folkepoesi

01.12 Ståle Kristiansen (Kunsthistorie, UiB)

Dionysios Areopagitens symboltenkning og dens relevans for en ettermoderne bildeforståelse

Forskergruppens virksomhet er i første rekke rettet mot de tre områdene som dominerer oversikten: (1) tidlig gresk poesi (særlig Aiskhylos), (2) senantikken og de greske kirkefedre, og (3) den moderne resepsjonen av antikken, særlig i skandinavisk litteratur. Forskning i disse områdene bedrives kontinuerlig (se under pkt. 4).

2 (3)

Sandin gjestforeleste etter invitasjon ved Universitetet i Oslo, Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk, den 16. mars.

3. Søknader om eksterne prosjektmidler

Forskergruppen har ikke søkt om eksterne forskningsmidler i 2010.

4. Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen

Gruppen har felles interesser (poesi, antikkresepsjon, kirkefedre), men for tiden ingen felles forskningsprosjekter. Sandin arbeider fremdeles med prosjektet "Aeschylus' Supplices: Critical edition including the fragments of the lost plays of the trilogy and satyr-play; with a translation and commentary", men har foretatt enkelte ekskursionser i antikkresepsjon og latinsk poesi (se under pkt. 6), som ventes å resultere i ytterligere publikasjoner under 2011. Vestrheim er i ferd med å avslutte sitt prosjekt om skandinavisk heksameterdiktning (én artikkel publisert 2010, en annen ventes i 2011), og arbeider med å klargjøre sitt doktorgradsprosjekt om Kallimakhos for publisering. Han vil deretter påbegynne et større arbeide om Hölderlin og Pindar. Martin Sand arbeider med sin doktoravhandling om Julian

den frafalne, Tomas Hägg med en monografi om antikk biografi betraktet som litteratur, Tormod Eide med oversettelse av Aristoteles.

5. Stipendiater og masterstudenter

Det er for tiden én aktiv stipendiat knyttet til forskergruppen: Martin Sand, og tre masterstudenter, hvorav én, Gunnar Innerdal, tok eksamen i 2010.

6. Poenggivende publisering med utspring i forskergruppen

Gjert Vestrheim:

”Zur Bedeutung des Nordostwindes in Hölderlins Andenken und Das Nächste Beste”: *Germanisch-Romanische Monatsschrift* 60 (2010) 1: 117–122

”Voice in sepulchral epigrams: some remarks on the use of first and second person in sepulchral epigrams, and a comparison with lyric poetry”: Manuel Baumbach, Andrej Petrovic and Ivana Petrovic (red.), *Archaic and Classical Greek Epigram*, Cambridge University Press, 2010, 61–78

”Skandinavisk heksameterdiktning”: *Klassisk forum* 2010:1 61–84.

Pär Sandin:

”Allegoriska skepp i modern och antik litteratur”: *Klassisk Forum* 2010: 2, 89–98

”Dim Hyperborea? Ovid, *Metamorphoses* 15, 356–60”: *Hyperboreus* 15 (2009 [under trykning: 2010?]).

Tomas Hägg

Kirche und Ketzer: Wege und Abwege des Christentums. Köln: Böhlau Verlag. 298 s. 3 (3)

”Canon Formation in Greek Literary Culture”: *Canon and Canonicity: The Formation and Use of Scripture*. Museum Tusulanums Forlag, 2010, 109–128

”Nubian Greek Revisited”: *Between the Cataracts: Proceedings of the 11th Conference for Nubian Studies, Warsaw University, 27 August to 2 September 2006*, Part 2,2. University of Warsaw Press 2010, 619–623

”Photius”: *The Classical Tradition*. Belknap Press of Harvard University Press, 2010, 724–725

”Uses of Greek in the Nubian Kingdoms: Church and State”: *Between the Cataracts: Proceedings of the 11th Conference for Nubian Studies, Warsaw University, 27 August to 2 September 2006*, Part 2,2, University of Warsaw Press, 2010, 755–757

7. Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Vår overordnede strategi er størst mulig åpenhet for samarbeid kombinert med størst mulig autonomi for de enkelte forsker. Det sistnevnte gir uttelling i form av vitenskaplige artikler i uventede emner; det førstnevnte muligheter for prosjektmidler. På UiB samarbeider vi med historikerne og arkeologene ved AHKR, særlig gjennom felles seminarvirksomhet. Et prosjekt om tekstkritikk er på planleggingsstadiet i samarbeid med klassiskmiljøet ved NTNU. Se også under pkt. 8.

8. Planer for 2011

Gruppen vil fortsatt ha work-in-progress-seminaret som felles møtested.

Forskningsvirksomheten vil fortsatt være knyttet til de områdene som er nevnt under pkt. 2 og 4. Aiskhylos er også emne for en søknad om doktorgradsstipend. Hvis denne blir innvilget, vil det bety en klar styrking av området, og dermed et bedre grunnlag for å søke eksterne midler. Flere poenggivende artikler om den moderne skandinaviske resepsjonen av antikken ventes å bli publisert i 2011. I samarbeid med UiO og NTNU har vi fått SAK-midler til en nasjonal konferanse om klassiske fag, der vi bl.a. vill diskutere felles tiltak innen forskerutdanningen. Bergen, 20. desember 2010

Pär Sandin

leder forskergruppen for gresk og latin

LAMORE

Forskergruppen LaMoRe har løpende oppdatert informasjon om forskergruppens tema, sammensetning (inkl. PhD studenter), prosjekter, kalender av faglig relevante evenementer og internasjonal forskerutdanning på forskergruppens nettside (<https://www.uib.no/fg/lamore>). Publikasjoner rapporteres til <http://frida.uib.no> og alle spørsmål om publikasjoner bør rettes dit. Nedenfor følger opplysninger som ikke står på nettsidene.

- Det var 1 aktiv masterstudent knyttet til forskergruppen i 2010: Kevin Brubeck Unnhammer. Han leverte masteroppgaven 21. nov. 2010. En annen masterstudent er sykemeldt. Opptak på master er bekymringsverdig lavt i forhold til forskergruppens aktuelle rekrutteringsbehov.
- LaMoRe har ikke mottatt noen vesentlige forskningsmidler fra instituttet eller fakultetet i 2010 og forskergruppen har derfor ikke foretatt noen aktiviteter i 2010 utenfor gjennomføring av eksternt finansierte prosjekter. For aktiviteter innenfor eksternt finansierte prosjekter vises til prosjektenes nettsider som er lett tilgjengelige fra <https://www.uib.no/fg/lamore>.
- LaMoRe var med på 3 søknader i 2010: CLARINO (NFR, Infrastruktur); META-NORD (EC, CIP ICT PSP); DASISH (EC, FP7 Infra). META-NORD er ferdig forhandlet og venter kun på signert kontrakt.
- LaMoRe har et regionalt samarbeid med NHH. Nasjonalt samarbeid skjer i kontekst av prosjekter finansierte av NFR og Språkrådet. Internasjonalt samarbeid er i kontekst av ParGram og EU-finansierte prosjekter. Pga. stort internasjonalt nettverk foregår så godt som all ekstern formidling fra LaMoRe på engelsk og ikke på norsk.
- Planer for 2011: LaMoRe vil prøve å komme i dialog med instituttledelsen for å få avklart spørsmål ifm. prosjektetableringskostnader (utover det som dekkes av eksisterende ordninger), egeninnsats (utover det som kan inngå i ordinær forskningstid, spesielt gjelder dette prosjektmanagement), sammenhengende kontor plass, møtesteder og andre fysiske og sosiale tiltak for å fremme forskergruppens samhold når gruppen vokser. LaMoRe vil også be instituttet finne en løsning om å ansette personale med høy fagrelatert teknisk kunnskap, fordi nå taper instituttet alt for mye til Uni Digital. Videre er forskergruppen ikke synlig nok under instituttets vage faglige profil og håper derfor på å bli tatt mer på alvor som en egen fokusert faglig enhet etter hvert.

Skriv ut ovenstående, arkiver og glem akkurat som ifjor :-[

Hilsen,

Koenraad

MEDLEMMER:

professor Bente Kiilerich, LLE (leder)

førsteaman. Per Olav Folgerø, LLE

prof. em. Per Jonas Nordhagen, LLE

prof. em. Hjalmar Torp, UiO

Forskergruppen arbejder med ikonografiske, æstetiske og tekniske aspekter af antikkens og middelalderens kunst, arkæologi og arkitektur i Middelhavsområdet, samt med antikreception. Gruppen har nært samarbejde med italienske kunsthistorikere i Roma og andre steder.

AKTIVITETER (2010) (i udvalg)

P.O. Folgerø og P.J. Nordhagen har bl.a. arbejdet med digitalisering og registrering i forbindelse med sin forestående engelsksprogede monografi om malerierne i Sa Maria Antiqua i Roma (se under publ.)

B. Kiilerich & H. Torp har i september foretaget feltarbejde i Tempietto Longobardo i Cividale del Friuli i Norditalia. Undersøgelse af stukkulptur og maleri fra stillads. Arbejdet er del af et italiensk financieret projekt ledet af arkitekt prof. Alessandra Quendolo og arkæolog, dr. Luca Villa, som indbefatter undersøgelser, arkæologiske udgravninger og restaurering i forbindelse med at Tempietto i Cividale indgår i Italia langobardorum's kandidatur til UNESCO World Heritage List. Projektet tar endvidere sigte på at skabe et europæisk netværk inden studiet af maleriteknik m.m.

B. Kiilerich, har holdt foredrag efter invitation: 'Attire and Personal Apperance', 21-23 maj, *Byzantine Days of Istanbul*. An international conference, i anledning af Istanbul som europæisk kultur hovedstad i 2010.

B. Kiilerich & H. Torp har deltaget i et rundbordspanel om *Der Kuppelbau von Centcelles. Neue Forschungen zu einem enigmatischen Denkmal*, Internationale Tagung, Tyske arkæologiske institut, Madrid, 22-24 november 2010.

B. Kiilerich har holdt foredrag efter invitation: 'The Opus Sectile from Porta Marina and Theodosian Aesthetics' ved konferencen *Production and Prosperity in the Theodosian Age*, Katholieke Universiteit, Leuven, Belgia, 3-5. dec. 2010.

H. Torp har holdt foredrag efter invitation: 'The Production of Wall Mosaics in the Theodosian Age' ved konferencen *Production and Prosperity in the Theodosian Age*, Katholieke Universiteit, Leuven, Belgia, 3-5 dec. 2010.

ANSØGNINGER: nej

FORSKNINGSPROJEKTER: (større projekter)

S. Maria Antiqua, Roma (Folgerø & Nordhagen)

S.Georg-rotunden, Thessaloniki (Torp & Kiilerich)

Tempietto Longobardo, Cividale (Torp & Kiilerich)

STIPENDIATER: nej

PUBLIKATIONER (i udvalg): 2010 –

P.O. Folgerø, "The Lowest, Lost Zone in *The Adoration of the Crucified Scene* in S. Maria Antiqua in Rome: A New Conjecture," *Journal of the Warburg and Courtauld Institute* LXXII, 2009 [2010], 207-219 [nivå 2]

B. Kiilerich, "The Mosaic of the Female Musicians from Mariamin", *Acta ArchaeolArtHist* XXII, 2010, 87-107 [nivå 2].

B. Kiilerich, "Teatret i Carthago Nova: en restaureringshistorie", *Klassisk Forum* 2010:1, xx-xx [nivå 1]

B. Kiilerich, "Romerske spolier i San Giusto, Trieste", *Klassisk Forum* 2010:2, 99-106 [nivå 1]

B. Kiilerich, "Billedet væsen. Refleksioner over den byzantinske billedstrid", *DIN- tidsskrift for religion og kultur* nr. 3-4, 2010, 85-99 [nivå 1]

Nivå 2 publ under udgivelse:

B. Kiilerich, "Colour and Context: Reconstructing the Polychromy of the Stucco Saints in the Tempietto Longobardo at Cividale", *Arte Medievale* 2008:2 [publis. i 2011]. [nivå 2]

B. Kiilerich, "Private Portraits in Late Antiquity: Observing the Subject", in Papers from the conference *La scultura romana in Asia Minore*, *Journal of Roman Archaeology*, suppl. (i trykken) [nivå 2].

B. Kiilerich, "From Temple to Church: The Redefinition of the Sacred Landscape on the Acropolis", in S. Brink - S. W. Nordeide, eds., *Sacralisation of Landscape*, Turnhout: Brepols, 2011 [nivå 2].

B. Kiilerich, "The Writing on the Floor: Visual Aspects of Inscriptions in early Pavements", *ActaArchaeolArtHist* XXIV, 2011 [nivå 2].

P.J. Nordhagen og P.O. Folgerø, *Byzantine Iconography: The First Phase. Levels of Meaning in the Paintings on the Triumphal Arch in Sa. Maria Antiqua in Rome*, Istituto orientale, Roma (i trykken).

H. Torp: "The early Byzantine Martyr Inscriptions in the Rotunda at Thessaloniki" *Inscriptions in Liturgical Spaces*, *ActaArchaeolArtHist* XXIV, 2011 [nivå 2].

Indleverede artikler til publikationer, hvor forlag [nivå] endnu er uvist:

B. Kiilerich, "Defacement and Replacement in Ancient Ruler Images", K. Kolsrud & M. Prusac Lindhagen, eds., *Iconoclasm*.

B. Kiilerich, "Monochromy, Bichromy and Polychromy in Byzantine Art", *Festschrift Jan Olof Rosenqvist* 2011.

B. Kiilerich, "Personal Attire and Appearance in Byzantium", *Acts from Byzantine Culture Conference Istanbul* May 2010.

PLANLAGTE AKTIVITETER i 2011 (i udvalg)

Kiilerich er inviteret til at deltage med foredrag om 'Alexander den store i moderne kunst og visuel kultur', ved konferencen *Alexander imaginatus*, Istanbul, maj 2011. Folgerø skal bl.a. videreudbygge sit alternative forskningsfelt inden neuroæstetik.

BK, 18. dec 2010

Årsrapport *The Cultural History of Nature Research Group*. 2010

The Cultural History of Nature Research Group (Cnature) / Forskergruppen Naturens kulturhistorie er en relativt nystartet (okt. 2010) tverrvitenskapelig forskergruppe. *Cnature* har relativt få medlemmer (tre fast ansatte UiB, en stipendiat og en MA-student), og alle medlemmer er interne. I 2011 planlegger gruppen å utvide med flere interne UiB-medlemmer, særlig lokale samarbeidspartnere innenfor naturvitenskap og teknologi samt organisere eksterne samarbeidspartnere i et eget forskernettverk. Forskergruppen har følgende medlemmer:

- Jørgen Bakke, førsteamanuensis (LLE)
- Henning Laugerud, førsteamanuensis (LLE).
- Rasmus Slaattelid, førsteamanuensis (SVT).
- Anders Gullestad, stipendiat (LLE).
- Benedikte Holen, masterstudent (LLE).

Aktiviteter i 2010

Høsten 2010 har forskergruppen arrangert to seminarer med inviterte innledere i samarbeid med SVT ("Vitenskapsteoretisk seminar"):

- Ons. 17.11: Siv Frøydis Berg (Nasjonalbiblioteket): "It Lives! Kunstige mennesker i Mary Shellys *Frankenstein* og Goethes *Faust II*".
- Fre. 26.11: Aud Sissel Hoel (NTNU): "Picturing the Brain: Perspectives on Neuroimaging".

Forskergruppens medlemmer har i 2010 presentert resultater av pågående prosjekter i ulike nasjonale og internasjonale sammenhenger. Som eksempler nevnes:

- J. BAKKE, "Finnes det et bysantinsk Tegea? Problemer og hypoteser i den peloponnesiske middelalderarkeologien", invitert gjesteforelesning på Inst. för arkeologi och antik historia, Universitetet i Uppsala, 08.04.2010.
- H. LAUGERUD: "The Spiritual Sense(s). Memory, Senses and Cognition in the 'Medieum Aevum'", invitert innleder på Nordisk workshop, Inst. for Æstetiske fag, Aarhus universitet, 08.10.2010.
- H. LAUGERUD: "The Optics of Understanding. Sight, Perception and Discourses of Knowledge in Early Modern Europe", invitert innleder på den internasjonale konferansen *Heresy, Magic, and Natural Philosophy*, Nordic Centre for Medieval Studies, Syddanske Universitet, 10.11.2010.
- H. LAUGERUD: "The Reformed Eye. The Reformation and the Optics of Iconoclasm." Invitert key note foredrag på "Between the Aesthetical and the Political", Nasjonalt forskerutdanningskurs i regi av Nasjonal forskerskole: Tekst Lyd Bilde Rom (TBLR). Bergen 27. – 29. januar 2010.
- R. SLAATTELID: "Souvenirs from the nanoworld: on the visual rhetoric of nano-images". Invitert gjesteforeleser ved Centro de Filosofia das Ciências da Universidade de Lisboa. 6. Juli 2010.
- R. SLAATTELID, "Authority on the Nano-scale". Paper at S.NET 2010, Darmstadt TUD, 29.09.2010-02.10.2010.

Søknader, prosjekter og publikasjoner

Forskergruppen har følgende søknader til behandling ved årsskiftet:

- "Sight, Sense, and Cognition: The Hagiographic Mimesis of the Museum," prosjektstøtte søkt Institutt for sammenlignende kulturforskning med Henning Laugerud som prosjektleder.
- "Minner om byen: Middelalderiske erindringslandskap i det østre middelhavsområdet," prosjektstøtte søkt Meltzerfondet med Jørgen Bakke som prosjektleder.

Cnature har følgende pågående forskingsprosjekter:

- "Sight, Sense, and Cognition: The Hagiographic Mimesis of the Museum," prosjektleder Henning Laugerud. Finansieres av Små driftsmidler, NFR.
- "Sites in Marginal Landscapes: The Norwegian Arcadia Survey. Part II," prosjektleder Jørgen Bakke. Finansieres av Små driftsmidler NFR, Forskningsmidler LLE og diverse mindre forskningsstiftelser/fonds. Preliminære rapporter og artikler publiseres fortløpende i norske og internasjonale tidsskrifter.
- "Imag(in)ing the Nanoscale: Encounters between Science, Media, and Art," prosjektleder Rasmus Slaattelid. Prosjektet har fått en bevilgning fra FRIFORSK i 2010, som skal brukes til et internasjonalt arbeidsseminar 27-29. januar 2011, med sikte på å utvikle en prosjektsøknad. Et utvalg av innleggene til dette arbeidsseminaret blir publisert i et temanummer av *NanoEthics* i august 2011, som prosjektleder er medredaktør for.

Poenggivende publisering med utgangspunkt i forskergruppen (til sammen: 3 nivå-2 artikler & 6 nivå-1 artikler):

- J. BAKKE, The Tears of Odysseus: Memory and Visual Culture in Ancient Greece. *Arv. Nordic Yearbook of Folklore* 2010 ;Volum 66. s. 21-42 [nivå 2].
- J. BAKKE, Beskrivelsens retorikk: Kunstverksekfrasen mellom vitenskap og litteratur. I: *Talende bilder. Tekster om kunst og visuell kultur*, Scandinavian Academic Press 2010, s. 69-90 [nivå 1].
- J. BAKKE, Den greske bystatens geohistoriske marginer: Om videreføring av norsk landskapsarkeologi i Tegea. *Klassisk Forum* 2010 (1) s. 47-60 [nivå 1].
- J. BAKKE, Finnes det et bysantinsk Tegea? Problemer og hypoteser i den peloponnesiske middelalderarkeologien. *Viking* 2010 ;Volum 73. s. 205-220 [nivå 1].
- J. BAKKE, K. ØDEGÅRD & E. ØSTBY, Tegea: Norsk arkeologi i Hellas. En innledning. *Viking* 2010 ;Volum 73. s. 173-178 [nivå 1].
- "Memory Stored and Reactivated. Some Introductory Reflections", i *ARV – Nordic Yearbook of Folklore* vol. 66. Uppsala: Swedish Science Press, 2010, pp. 7-20. [nivå 2]
- H. LAUGERUD, To See With the Eyes of the Soul. Memory and Visual Culture in Medieval Europe. *Arv. Nordic Yearbook of Folklore* 2010 ;Volum 66. s. 43-68 [nivå 2].
- R. SLAATTELID: "The Art of Selection: Lessons for Research Policy in *Hedda Gabler*." In: *The Art of Discovery: Encounters in Literature and Science*, Aarhus: Aarhus University Press, 2010, p. 259-269. [nivå 1]
- R. SLAATTELID: "Er fusjonar lønsame? – Om faktagrunnlaget for Stjernøutgreiinga" I: *Nytt Norsk Tidsskrift*, Oslo: Universitetsforlaget, 4/2010, s. 443-446. [nivå 1]

Langsiktig strategi og planer for 2011

Det langsiktige målet med forskergruppen *Cnature* er å generere et større felles forskningsprosjekt innenfor forskingsfeltet visualisering av natur. Forskergruppen vil i 2011 fortsette arbeidet med å konsolidere en tverrvitenskapelig prosjektgruppe med forskere både

fra tradisjonelle humanistiske disipliner (kunsthistorie, litteraturvitenskap, vitenskapshistorie/teori) samt naturvitenskap (botanikk, ornitologi, økologi) og teknologi (nanoteknologi, fjernobservasjon). Den første større søknaden fra forskergruppen planlegges til søknadsfrist NFR, 8 juni 2010.

Forskergruppen planlegger også et eget forskningsprosjekt om naturvitenskapelige samlingers kulturhistorie (museer og vitenskapelige referansehager), og forskergruppen har derfor innledet samtaler med fagmiljøet ved De naturhistoriske samlinger, Bergen museum i forbindelse med forberedelse av nye utstillinger av De naturhistoriske samlinger.

Forskergruppen planlegger i 2010 å invitere aktuelle lokale, nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere til gjesteforelesninger/seminarer ved UiB. Samarbeidet med SVT om vitenskapsteoretiske seminarer innenfor forskingsfeltet visualisering av natur fortsetter i 2011. Foruten å bidra til synliggjøring av forskingsfeltet lokalt ved UiB, planlegger også forskergruppen å bruke inviterte innledere i 2010 og 2011 som utgangspunkt for en mer langsiktig oppbygging av et internasjonalt nettverk innenfor visualisering av natur. Utvalgte innlegg fra 2010 og 2011 planlegges også publisert som en antologi i en internasjonal publikasjonsserie.

Forskergruppens medlemmer vil også i 2011 gi individuelle presentasjoner av resultater av pågående prosjekter på internasjonale konferanser, workshops og som inviterte forelesere ved nordiske universiteter.

Formidling av forskergruppens aktiviteter vil i 2011 hovedsakelig foregå gjennom forskergruppens profilside på UiB-web. Forskergruppen ble dessuten kontaktet av redaksjonen til UiBs formidlingsmagasin *Hubro* i desember 2010, og en journalist fra redaksjonen vil lage et portrett av forskergruppen til et nummer av *Hubro* i april, 2011.

Bergen, 14.12.2010,

Jørgen Bakke, leder for *Cnature*

Forskargruppe for norrøn filologi

Årsrapport 2010

Odd Einar Haugen, Jonas Wellendorf og Helen F. Leslie, 17. des. 2010

1. Samansetjing av forskargruppa

1.1 Interne medlemmer

- a. Seniorforskarar: Odd Einar Haugen (LLE), Ole-Jørgen Johannessen (LLE), Else Mundal (CMS/LLE), Rune Kyrkjebø (UBB)
- b. Postdoktorar: Eldar Heide (CMS/LLE), Jonas Wellendorf (CMS/LLE), Amy Eichorn-Mulligan (CMS)
- c. Stipendiatar: Klaus Johan Myrvoll (LLE), Helen Frances Leslie (CMS)
- d. Andre kategoriar: Bergsveinn Birgisson, Børge Nordbø, Hilde Stoltz, Terje Torgilstveit, Elín Bára Magnúsdóttir, Auður Ingvarsdóttir.

Den siste kategorien omfattar tidlegare studentar og medarbeidarar, og folk som har andre typar av stillingar eller engasjement.

1.2 Eksterne medlemmer

Ingvil Brügger Budal (Norsk Lærarakademi, Bergen), Bernt Øyvind Thorvaldsen (Høgskolen i Volda)

2. Aktivitetar i 2010

Forskargruppa vart oppretta på eit møte 19. august, og har for tida ei arbeidsgruppe på tre medlemmer: Odd Einar Haugen (leiar), Jonas Wellendorf og Helen F. Leslie.

I haustsemesteret heldt vi tre faglege møte:

1. Jonas Wellendorf: Retorisk figurlære på norrønt (20.09.2010)
2. Peter Larsen, Rune Kyrkjebø, Odd Einar Haugen: Reproduksjon av håndskrifter (25.10.2010)
3. Eldar Heide: Vikingsskipstypene i den norrøne diktinga (29.11.2010)

Gruppa har også brukt ein del tid på å lage til ei informativ nettside, både på norsk og engelsk (det siste ved Helen F. Leslie):

<http://www.uib.no/fg/norronfilologi>

<http://www.uib.no/rg/oldnorsestudies>

Under koordinering av Eldar Heide har gruppa publisert ein serie med korte artiklar (inntil 2300 teikn) i *Bergens Tidende*, under tittelen "Norrønt". Hittil er det publisert eit titals slike artiklar.

Endeleg fører Jonas Wellendorf ein svært aktiv blogg, www.norrønt.no. Her ligg også teksten til artikkane i *Bergens Tidende*.

3. Søknader om eksterne midlar i regi av forskargruppa

Dei enkelte medlemmene står bak fleire individuelle søknader, men det har ikkje vore søkt om midlar i regi av forskargruppa.

4. Forskingsprosjekt som blir drivne i regi av forskargruppa

Forskargruppa organiserer ikkje noko eige forskingsprosjekt, men som det går fram av oversynet på nettsida (under “Våre prosjekt”), er medlemmene i gruppa engasjerte i fleire prosjekt.

Det bør nemnast at revisjonen av *Handbok i norrøn filologi*, redigert av Odd Einar Haugen, har eit sterkt innslag frå medlemmene i forskargruppa. Av dei 14 kapitla som den nye versjonen skal innehalde, er medlemmene i forskargruppa ansvarlege for 6 kapittel: Else Mundal (2), Odd Einar Haugen (2), Jonas Wellendorf (1) og Bernt Øyvind Thorvaldsen (1).

5. Stipendiatar og masterstudentar som er knytte til gruppa

Dei to stipendiatane er nemnde i pkt. 1 ovanfor. Når det gjeld noverande og tidlegare masterstudentar (og også bachelorstudentar i faget), har vi prøvd å rekruttere dei til møta i forskargruppa, med noko blanda hell. Den gjennomgåande erfaringa – også frå Forseggruppa – er at det ikkje er så lett å trekkje med studentar, trass i god informasjon om møta og direkte oppmodingar.

6. Poenggjevande publisering med utspring i forskargruppa

Ettersom forskargruppa ikkje driv noko prosjekt i eigen regi, er det ikkje noko å rapportere på dette punktet.

7. Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Forskargruppa har ikkje drøfta dette enno. Det mest aktuelle tiltaket vil vere eit tettare samband med den tilsvarande forskargruppa ved Universitetet i Oslo. Elles har medlemmene i forskargruppa jamt over eit godt internasjonalt nettverk, noko som også kjem til uttrykk når ein ser på medarbeidarane i desse prosjekta (oppførte på nettsida):

Menotec (Noreg og Island)

Antico Nordico (Noreg og Italia)

Guide to editing (Noreg, Finland og Sveits)

Nettverket for retrospektiv metode (Noreg, Island, Færøyane, Sverige, Danmark, Finland, Estland, Russland, Polen, Tsjekkia, Italia, Tyskland, Belgia, Stor-Britannia, USA, Australia)

8. Planar for 2011

I 2011 vil vi halde fram med faglege møte, om lag med same turnus som hausten 2011, dvs. 3–4 møte i semesteret. Vi vil gjere vårt til at kjønnsbalansen blir betre i 2011 enn den var i 2010, då alle innleiarane var menn. Vi har også snakka om å setje opp ei rekkje med foredrag som har fokus på Bergen i mellomalderen.

Årsrapport fra forskningsgruppen i tekst, diskurs og fagkommunikasjon

Forskergruppens sammensetning (hvor mange seniorforskere, postdoktorer, stipendiater og masterstudenter, og hvor mange av disse som er eksterne)

Gruppen består av 25 medlemmer fra LLE, IF og NHH. Det er 7 professorer og en professor emeritus, 8 førsteamanuenser, 1 amanuens, 1 post doc, 6 stipendiater og en fagkonsulent. Det er ventet at minst en førsteamanuensis, en stipendiat og en masterstudent kommer til fra 2011. Det spesielle med gruppen er at den samler forskere fra to institusjoner: UiB og NHH.

Forskergruppens aktiviteter i 2010

Forskergruppen har 3 lesegrupper hvor forskere kommer sammen for å utveksle informasjon og lese faglig litteratur. Lesegruppen i terminologi har hatt tre møter våren 2010, og tre møter høsten 2010.

I september 2010 ble konferansen Terminologi and resource harmonisation arrangert ved NHH. Dette er et forskerkurs for doktorgradsstipendiater i terminologi, fagspråk og språkressurser og er en del av EU-prosjektet CLARA som koordineres av UiB.

Søknader om eksterne prosjektmidler fra forskergruppen

G. Andersen leder en arbeidspakke kalt *Harmonisation of terminological language resources* i EU-prosjektet CLARA, som koordineres av Koenraad de Smedt ved UiB.

G. Andersen leder prosjektet "Ord- og termdanning i nyere norsk", som det ble søkt om midler til fra NFRs FRIHUM-program i juni 2010.

G. Andersen leder en arbeidspakke kalt *Terminology Services* ('CLARINTerm') i prosjektet CLARINO, som UiB søkte midler til (v/Koenraad de Smedt) gjennom NFRs program for forskningsinfrastruktur.

Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen

Johan Myking fører prosjektet "Nordens språk i fagkommunikasjon" videre. som går fra 2009 til 2011, DKK 95 000.

K. Fløttum leder prosjektet "Klimadebattens stemmer", finansiert av Meltzerfondet med 400.000. T. Dahl er i referansegruppen.

K. Fløttum er i ledergruppen for det tverrfaglige prosjektet "Climate Change Discourse, Rights and the Poor", finansiert av NFR med 4 mill.

2

Stipendiater og masterstudenter knyttet til forskergruppen

Følgende phd.-kandidater er tilknyttet gruppen: Anders Didriksen, Øyvind Gjerstad, Lidun Hareide, Gunn Inger Lyse, Kristin Rygg og Ole Våge.

Trude Bukve er ny masterstudent i gruppen fra 01.01.2011.

Poengivende publisering med utspring i forskergruppen

Andersen, Gisle. 2010. A contrastive approach to vague nouns. In Kaltenboeck, Günther, Wiltrud Mihatsch and Stefan Schneider (eds.) *New approaches to hedging*. Studies in Pragmatics 9. London: Emerald, 35-49.

Andersen, Gisle. 2010. Halvautomatisk ekserpering av anglisisme i norsk [Semi-automatic extraction of anglicisms in Norwegian]. *Nordiska studier i lexikografi* 10, 72-85.

Andersen, Gisle. 2010. How to use corpus linguistics in sociolinguistics. In Anne O'Keefe and Michael McCarthy (eds.). *The Routledge Handbook of Corpus Linguistics*. London: Routledge, 547-562.

Bjørge, Anne-Kari. 2010. **Conflict or cooperation: The use of backchannelling in ELF negotiations.**

English for specific purposes 29.3. (New York, N.Y.)

Dahl, Trine. 2010. The construction and promotion of new knowledge in text. In: R. Lorés-Sanz, P. Mur-Dueñas and E. Lafuente-Millán (eds) *Constructing Interpersonality: Multiple Perspectives on Written Academic Genres*.

Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 61-80.

Fløttum, Kjersti 2010. EU discourse: Polyphony and unclearness. *Journal of Pragmatics* 2010 ;Volum 42(4), 990-999

Fløttum, Kjersti 2010. A linguistic and discursive view on climate change discourse. *Asp-Revue du GERAS*, Volum 58,19-37

Fløttum, Kjersti 2010. Linguistically marked cultural identity in research articles. I: Garzone, Giuliana; Archibald, James (Eds), *Discourse, Identities and Roles in Specialized Communication*. Peter Lang Publishing Group, 267-280

Fløttum, K. & Vold, E. T., 2010: L'éthos auto-attribué d'auteurs-doctorants dans le discours scientifique. *LIDIL (Linguistique appliquée et didactique des langues)* 31 (41), 41-58.

Halverson, Sandra Louise. 20110. Cognitive translation studies: developments in theory and method. I: *Translation and cognition*. John Benjamins Publishing Company 2010 ISBN 978-90-272-3191-8. s. 349-369. UiB.

Halverson, Sandra Louise. 2010. Towards a cognitive theory of translation.. I: *Translationswissenschaft - Stand und Perspektiven. Innsbrucker Ringvorlesungen zur Translationswissenschaft VI*. Peter Lang Publishing Group 2010 ISBN 978-3-631-58641-9. s. 15-33
UiB.

3

Halverson, Sandra Louise. 2010. Translation universals, cross-linguistic influence and bilingualism: conceptual and methodological issues.. 6th EST Congress, European Society for Translation Studies; 2010-09-23 - 2010-09-25
UiB.

Halverson, Sandra Louise; Engene, Jan Oskar. 2010. Domains and dimensions in metonymy: a corpus-based study of Schengen and Maastricht. *Metaphor and Symbol* 2010 ;Volum 25.(1) s. 1-18
UiB.

Jørgensen, Annette Maria Myre. 2010. Uso de expresiones vocativas de saludo y despedida en el lenguaje juvenil de Madrid y de Oslo. I: *Traducción e Interculturalidad. Aspectos teóricos y prácticos*. Bergen, Madrid og Marroko: Universitetet i Bergen 2010 ISBN 978-82-993786-5-9. s. 187-189
UiB

Jørgensen, Annette Maria Myre; Martinez, Juan Antonio. 2010. Vocatives and Phatic Communion in Spanish Teenage Talk. I: *Love Ya Hate Ya: The Sociolinguistic Study of Youth Language and Youth Identities*. Cambridge Scholars Publishing 2010 ISBN 1-4438-2061-X. s. 193-210
UiB

Jørgensen, Annette Maria Myre; Stenström, Anna-Brita. 2010. Dos marcadores pragmáticos contrastados en el lenguaje juvenil: El inglés like y el español como. *Lingüística Española Actual* 2010 ;Volum 2. s. -
UiB.

Myking, Johan. 2010. (YET ANOTHER) TAXONOMY OF MOTIVATIONS. *Terminology science and research - Journal of the International Institute of Terminology Research* 2009 ;Volum 20.
UiB.

Myking, Johan. 2010. Har leksikografien bruk for omgrepet 'motivasjon'?. *Skrifter / Nordisk forening for leksikografi* 2010 ;Volum 10. s. 376-385
UiB.

Roald, Jan, Whittaker, Sunniva (2010): Verbalization in French and Norwegian legislative Texts: A Contrastive case Study", in Maurizio Gotti & Christopher Williams (eds): *Legal Discourse across Languages and Cultures*, Peter Lang.

Turkalova, Ludmilla. 2010: The Notion Weapon in Arabic Idioms. Characterization of Persons and Objects. In: *Journal of Arabic and Islamic Studies 10*. Editor: Alex Metcalfe.

Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Flere av forskergruppens medlemmer deltok på møte med språkrådet 2. juni. Møtet bidro til å bekrefte Bergens omdømme som det bredeste fagspråksmiljøet i Norge. Johan Myking, Øivin Andersen og Marita Kristiansen presenterte forskning og aktiviteter i gruppen på møtet.

Flere av medlemmene akter å delta på Nordtermkonferanse i Vasa, Finland til sommeren.

Gruppen har et nært samarbeid med terminologi- og fagspråksmiljøet både i Vasa og i Kolding, Danmark.

Flere medlemmer akter også å delta på LSP-symposiet i Perm, Russland i august.

4

Planer for 2011

Fagspråkskonferansen ved NHH 11.-12. mars 2011 arrangeres i forbindelse med NHHs 75-årsjubileum med fremtredende forelesere fra det internasjonale miljøet innen fagspråk og

terminologi. Flere av gruppens medlemmer er aktive arrangører her.
Medarrangør av terminologipanel på konferansen NoDaLiDa i Riga i mai 2011.
Deltakelse på Nordterm i Vasa i juni 2011.
Hieronymus-dagen ved NHH i september 2011.
Kjersti Fløttum og Trine Dahl er ansvarlige for et doktorgradskurs, Climate Change Narratives, på 2011-utgaven av Bergen Summer Research School.
Videre foreligger det planer fra UiO om å få oversatt KIAP-materiale til tysk.
I tillegg vil de ulike undergruppene bli ført videre i 2011. Det arrangeres fellesmøter to ganger i året.
Øivin Andersen
Leder, forskergruppen for Tekst, diskurs og fagkommunikasjon

Tekst, handling, rom (THR)

Årsrapport 2010

(1) Deltakarar i THR / TAS nå er:

Seniorforskarar (2 interne LLE/4 interne UiB; 5 eksterne internasjonalt): Lars Sætre (UiB), Atle Kittang (UiB), Patrizia Lombardo (Genève), Svend Erik Larsen (Aarhus), J. Hillis Miller (Irvine/USA), Erika Fischer Lichte (Berlin), Angela Esterhammer (ass. medlem; Zürich og Kana-da), Tone Selboe (UiO), Ragnhild Reinton (UiO), Asbjørn Grønstad (UiB), Randi Koppen (UiB).

Junior (1 intern UiB): Jorunn Svensen Gjerden (UiB).

Postdoc's (1 intern LLE/2 interne UiB; 5 eksterne internasjonalt): Laurent Darbellay (Genève), Anders Kristian Strand (UiB), Mads Baggesgaard (Aarhus), Boris Grkinic (Wien), Jakob Ladegaard (Aarhus), Mads Thygesen (Aarhus), Øyvind Vågnes (UiB).

PhD-studentar/stipendiatar (1 intern LLE/2 interne UiB; 2 eksterne internasjonalt): Anders M. Gullestad (UiB), Maja Petrić (Seattle/USA), Tonje Haugland Sørensen (UiB) og Julien Zanetta (Genève).

TAS si leiargruppe er Lars Sætre, Atle Kittang, Patrizia Lombardo og Svend Erik Larsen. Redaksjonsgruppa består av dei fire nemnde pluss Ragnhild Reinton, Anders M. Gullestad og Julien Zanetta.

(2) Aktivitetar 2010:

(a) Forskargruppa har 2010 vore inne i ein fase der éin hovuddel av arbeidet har bestått i redigerings- og bokutgivingsarbeid (sjå nedanfor).

(b) I februar 2010 heldt leiargruppa workshop i Bergen og meisla ut Phase II i gruppas arbeid: "Text, Action, Emotion". Deretter, fram til 1. juni, med mellomstasjon 6. april, utarbeidde gruppas deltakarar nye delprosjekt, samla skriftleg.

(c) I oktober 2010 heldt gruppa workshop-samling i Paris (ved Det fransk-norske senteret ved FMSH på Boulevard Raspail). Dette var den femte samlinga totalt sett, og var i dagane 6.-8. oktober. Ved denne samlinga vart det halde følgjande innlegg:

Lars Sætre: "Background and Introduction to Phase II – Text, Action, Emotion";

Patrizia Lombardo: "Introduction to the Research of Emotions (aesthetics, event, affect, perception–cognition–epistemology)";

Boris Grkinic: "Fictions and Kathartic Emotions";

Maja Petrić: "Pursuing the Unknowable through Transformative Spaces";

Julien Zanetta: "Portrait of a Lady: Painting the Emotion in Jean-Luc Godard's *Vivre sa vie*";

Mads Thygesen: "An Absence of Character – Textual Articulation of Subjectivity in the Works of British Playwright Martin Crimp";

Tone Selboe: "Mastering Emotions in Jean Rhys's *After Leaving Mr Mackenzie* (1930) and *Good Morning, Midnight* (1939)";

Ragnhild Evang Reinton: "A Political Experience of 'Immanent Transcendence'. On Marguerite Duras' Film/Text *India Song*";

Tonje Haugland Sørensen: "In the Trail of Memory – The Interplay of Film, Museum and Space in the Creation of a War Time Legacy";

Anders M. Gullestad: "Literature and the Parasite";

Anders Kristian Strand: "Haptic Reading in the *Notebooks of Malte Laurids Brigge* by Rainer Maria Rilke".

Kortare innlegg vart gitt om desse delprosjekta:

Lars Sætre: "Topography and Textual Action: Concentrated Space, Ideology and Materiality in Jon Fosse's Prose Fiction and Dramatic Art";

Svend Erik Larsen: "Forgiveness as Textual Action: Between Free Play and Full Stop";

Patrizia Lombardo: "The Investigation of Emotions in Hazlitt and Stendhal";

Randi Koppen: "Between Sentiment and Sensibility – the British Industrial Novel and the Politics of Emotion";

Jorunn S. Gjerden: "Emotion, Alterity and Aesthetical Experience in Proust";

Laurent Darbellay: "Filming and Performing the Letter: Letter from an unknown woman.

Cinema and the Performativity of the Epistolary Novel”.

Bidraga er samla i pre-publication pool for vidare bearbeiding utover i året og i 2011.

(d) Den delen av forskargruppa som har base i Bergen, har ikkje halde spesifikke fagseminar lokalt i Bergen dette året. Imidlertid har det pågått rettleiingsarbeid overfor dei stipendiatane og postdocane som er medarbeidarar i prosjektet TAS. I tillegg har fasttilsette forskarar som er prosjektmedarbeidarar og fleire av prosjektets stipendiatar vore aktive – også med prosjektets problemstillingar – innanfor både lokal og nasjonal verksemd i forskarskolen for estetiske fag, TBLR.

(3) Søknader om eksterne prosjektmidlar:

I samband med Workshopen i Paris 6.-8. oktober sende forskingsgruppeleiaren søknad til Det fransk-norske senteret i Paris om støtte til samlinga. Denne vart innvilga med NOK 20.000. Saman med tidlegare opparbeidde midlar, dekkja dette akkurat aktivitetane i 2010.

(4) Forskingsprosjekt:

Gruppa er primært oppteken av arbeidet med forskingsprosjektet ”Text, Action and Space (TAS). Performative language and topographical patterns as converging areas in modern drama, prose fiction and film. An inter-disciplinary approach to literary and cultural studies”. Gruppa avslutta i 2010 første fase i prosjektet, og starta samme år opp TAS Phase II: ”Text, Action, Emotion”.

(5) Stipendiatar og masterstudentar (sjå òg under (1)):

Postdoc's (1 intern LLE/2 interne UiB; 5 eksterne internasjonalt): Laurent Darbellay (Genève), Anders Kristian Strand (UiB), Mads Baggesgaard (Aarhus), Boris Grkinic (Wien), Jakob Ladegaard (Aarhus), Mads Thygesen (Aarhus), Øyvind Vågnes (UiB).

PhD-studentar/stipendiatar (1 intern LLE/2 interne UiB; 2 eksterne internasjonalt): Anders M. Gullestad (UiB), Maja Petrić (Seattle/USA), Tonje Haugland Sørensen (UiB) og Julien Zanetta (Genève). – Ingen mastergradsstudentar er tilknytt gruppa for augneblinken.

(6) Poenggivande publisering:

Lars Sætre, Patrizia Lombardo and Anders M. Gullestad (eds.): *Exploring Textual Action*, Aarhus: Aarhus University Press, 2010 (439 pp., ISBN 978 87 7934 4600).

Innhald:

Lars Sætre, Patrizia Lombardo, Anders M. Gullestad: ”Preface: Exploring Textual Action”, i Lars Sætre, Patrizia Lombardo and Anders M. Gullestad (eds.): *Exploring Textual Action*, Aarhus: Aarhus University Press, 2010, ss. 7-27.

J. Hillis Miller: ”Performativity₁/Performativity₂”, *ibid.*, ss. 31-58.

Svend Erik Larsen: ”Speak again. Speak like rain” – The Mediality of Performance”, ss. 59-82.

Lars Sætre: ”Powering Textual Action: Duras' Space in *Véra Baxter ou Les Plages de l'Atlantique*”, *ibid.*,

ss. 83-121.

Erika Fischer-Lichte: ”Culture as Performance – Developing a Concept of Performance”, *ibid.*, ss. 123-140.

Mads Thygesen: ”Interaction and Framing in the Performance *Insideout* by Sasha Waltz”, *ibid.*, ss. 141-164.

Randi Koppen: ”Re-thinking the 'Performative Turn': Fashioned Bodies, Sartorial Semiotics and the Performance of Culture, 1900-1930”, *ibid.*, ss. 165-185.

Patrizia Lombardo: ”Bazin, Bresson and Scorsese: Performative Power and the Impure Art of Cinema”, *ibid.*, ss. 187-219.

Atle Kittang: ”Topography and Textual Action in the Urban Prose of Balzac and Breton”, *ibid.*, ss. 223-251.

Ragnhild Evang Reinton: ”Producing '...images we never saw before we remembered them'. Memory as

Textual Action in Walter Benjamin's *Berliner Kindheit um Neunzehnhundert*", *ibid.*, ss. 253-281.

Tone Selboe: "Virginia Woolf and the Ambiguities of Domestic Space", *ibid.*, ss. 283-310.

Asbjørn Grønstad: "Dead Time, Empty Spaces: Landscape as Sensibility and Performance", *ibid.*, ss. 311-

331.

Anders Kristian Strand: "Textual Action in W.C. Williams' *Paterson*", *ibid.*, ss. 333-365.

Jorunn S. Gjerden: "The Reader Address as Performativity in Nathalie Sarraute's *L'Usage de la parole*", *ibid.*, ss. 367-393.

Anders M. Gullestad: "Loving the Alien: Bartleby and the Power of Non-Preference", *ibid.*, ss. 395-422.

Poenggivande for LLE:

Lars Sætre, Patrizia Lombardo, Anders M. Gullestad: "Preface: Exploring Textual Action", i Lars Sætre, Patrizia Lombardo and Anders M. Gullestad (eds.): *Exploring Textual Action*, Aarhus: Aarhus University Press, 2010, ss. 7-27.

Lars Sætre: "Powering Textual Action: Duras' Space in *Véra Baxter ou Les Plages de l'Atlantique*", *ibid.*,

ss. 83-121.

Atle Kittang: "Topography and Textual Action in the Urban Prose of Balzac and Breton", *ibid.*, ss. 223-251.

Anders Kristian Strand: "Textual Action in W.C. Williams' *Paterson*", *ibid.*, ss. 333-365.

Anders M. Gullestad: "Loving the Alien: Bartleby and the Power of Non-Preference", *ibid.*, ss. 395-422.

Poenggivande for UiB:

Lars Sætre, Patrizia Lombardo, Anders M. Gullestad: "Preface: Exploring Textual Action", i Lars Sætre, Patrizia Lombardo and Anders M. Gullestad (eds.): *Exploring Textual Action*, Aarhus: Aarhus University Press, 2010, ss. 7-27.

Lars Sætre: "Powering Textual Action: Duras' Space in *Véra Baxter ou Les Plages de l'Atlantique*", *ibid.*,

ss. 83-121.

Randi Koppen: "Re-thinking the 'Performative Turn': Fashioned Bodies, Sartorial Semiotics and the Performance of Culture, 1900-1930", *ibid.*, ss. 165-185.

Atle Kittang: "Topography and Textual Action in the Urban Prose of Balzac and Breton", *ibid.*, ss. 223-251.

Asbjørn Grønstad: "Dead Time, Empty Spaces: Landscape as Sensibility and Performance", *ibid.*, ss. 311-

331.

Anders Kristian Strand: "Textual Action in W.C. Williams' *Paterson*", *ibid.*, ss. 333-365.

Jorunn S. Gjerden: "The Reader Address as Performativity in Nathalie Sarraute's *L'Usage de la parole*", *ibid.*, ss. 367-393.

Anders M. Gullestad: "Loving the Alien: Bartleby and the Power of Non-Preference", *ibid.*, ss. 395-422.

(7) Samarbeidsstrategi:

(a) Grappa arbeider bevisst med internasjonalt komparativt og inter-estetisk samarbeid mellom seniorar, juniorar, postdoc's og PhD-studentar, i forholdet mellom Bergen, Oslo, Norge, Danmark, Tyskland, Sveits, Austerrike og USA. Samarbeidet er bevisst innretta på gjensidig kompetansspreiing og -heving. Seniorane rettleier postdocs og PhD-studentar der det er ønskeleg, og grappa er bevisst på å dra inn PhD-studentar og postdocs i redigerings- og publiseringarbeid.

(b) Grappa har eit fruktbart samarbeid med Det fransk-norske senteret ved FMSH i Paris, også tilknytt enkelte franske forskarar.

(8) Planar 2011:

(a) Vidareføre prosjektarbeidet, individuelt og forskingsgruppevis, med TAS Phase II: "Text, Action, Emotion".

(b) Søkje om workshop-støtte 2011.

(c) Arrangere gruppesamling/workshop i Paris sein vår eller tidleg haust 2011.

(d) Gjennomføre arbeidet med redigering av ny publikasjon (antologi).

(e) Utgi boka *Text, Action, Emotion* på Aarhus Universitetsforlag.

Bergen, i desember 2010

Lars Sætre

ÅRSRAPPORT: FORSKERGRUPPEN VISUELL KULTUR:

1. Forskergruppens sammensetning:

I løpet av 2010 har forskergruppen Visuell kultur gjennomgått store endringer. Dels skyldes dette problemene i fagmiljøet på kunsthistorie som har ført til at tre av gruppens medlemmer har meldt seg ut (Siri Meyer, Jørgen Bakke og Henning Laugerud), og dels erkjennelsen av behovet for å gjøre gruppens profil mer tilspisset. Da gruppen ble etablert i 2007 omfattet den ikke bare forskere som arbeider med nyere tids visuell kultur – men også forskere med eldre historisk materiale (antikk og middelalder) som spesialfelt. Gruppens gjenværende medlemmer har nå besluttet at tyngdepunktet skal legges på nyere visuell kultur – og har i den forbindelse etablert et nytt samarbeid med et miljø ved institutt for informasjons og medievitenskap ved UiB. Gruppen har slik fått en ny sammensetning og består nå av følgende medlemmer:

Seniorforskere:

Professor Anders Johansen (medievitenskap)
Professor Peter Larsen (medievitenskap)
Førsteamanuensis Leif Ove Larsen (medievitenskap)
Førsteamanuensis Siri Lexau (kunsthistorie, LLE)
Professor Sigrid Lien (kunsthistorie, LLE)

Postdoktorer:

Hilde Nielssen (PhotoClec/ LLE)

Stipendiater:

Mathias Danbolt (kunsthistorie/ LLE)
Christine Hansen (kunsthistorie/ LLE)
Tove Haugsbø (kunsthistorie/ LLE)
Pauline Ann Hoath (medievitenskap)
Caroline Serck-Hanssen (kunsthistorie/ LLE)
Sigrun Åsebø (kunsthistorie/ LLE)

Leder/ nestleder: Sigrid Lien/ Peter Larsen

2. Forskergruppens aktiviteter i 2010:

Gruppens aktivitet i vårsemesteret 2010 var hovedsakelig rettet mot produksjonen av en felles antologi: *Talende bilder* (red. Sigrid Lien og Caroline Serck-Hanssen). Denne ble utgitt på Spartacus Forlag og lansert 9.mars i et større åpent seminar på Studentsenteret i regi av forskergruppen i anledning Gunnar Danbolts 70-årsdag. Antologien bestod av 15 artikler skrevet av gruppens medlemmer. Aktivitetene i høstsemesteret omfattet blant annet en faglig ekskursjon til Berlin i august.

3. Planer for 2011:

I oktober fikk forskergruppen Visuell kultur en ny start i samarbeid med et miljø fra medievitenskap (se over). Det ble da vedtatt at gruppen skal tjene som et sted for fremlegging av pågående forskingsarbeid, men også for lesning og diskusjoner omkring relevant litteratur. Diskusjonen omkring utvikling av et felles forskningsprosjekt vil bli startet i løpet av våren 2011.

Møteplan: Gruppen møtes hver siste torsdag i måneden, kl.17.00-1900. Programmet for høstsemesteret 2010 og vårsemesteret 2011 ble satt opp på følgende vis:

25.11.10: Christine Hansen presenterer et emne fra sitt forskningsprosjekt om kunstprosjektet *Norsk Landskap 1987*.

27.01.10: Pauline Hoath presenterer et emne fra sitt forskningsprosjekt *When Domestic Space Meets Imperial Space*.

24.02.11: Tone Kolbjørnsen om sitt prosjekt om filmatisering av Tango.

24.03.11: Hilde Nielssen og Sigrid Lien om koloniale relaterte fotografisamlinger og museale praksiser.

28.04.11: Anders Johansen om sitt forskningsprosjekt omkring persepsjonshistorie.

26.05.11: "En dag i museet": Heldagsseminar i Bergen Kunstmuseums bibliotek med innlegg av:

Tove Haugsbø – om nymonteringen av Astruputstillingen + omvisning i utstillingen

Peter Larsen – om 1800-tallets visuelle kultur,

Siri Lexau – om arkitekturfotografi,

Sigrun Åsebø – kvinnelige kunstnere og landskapskunst,

Leif Ove Larsen – om Justerprosjektet,

Caroline Serck-Hanssen – om den visuelle representasjonen av monarkiet.

4. Eventuelle søknader om eksterne prosjektmidler fra forskergruppen:

Gruppen planlegger en søknad til vårens NFR's FRIHUM-tildeling på et prosjekt om fotografiet i det digitale. Et slikt prosjekt vil involvere en stor del av gruppens medlemmer.

5. Forskningsprosjekt(er) som drives i regi av forskergruppen:

To av forskergruppens medlemmer er allerede involvert i et større eksternt finansiert internasjonalt anlagt forskningsprosjekt, *Photographs, Colonial Legacy and Museums in Contemporary European Culture* (PhotoCLEC), under det såkalte HERA-programmet.

I regi av dette prosjektet var forskergruppens medlemmer i november 2010 involvert i det åpne seminaret *Photographs, Colonial Legacy and Museums* som fant sted i Bergen – med deltakelse fra prosjektets nederlandske og britiske samarbeidspartnere og forskere fra ulike fagmiljøer ved UiB.

Gruppen vil i løpet av vårsemesteret også gå videre med den spesifikke fordypningen i fotografistudier i forbindelse med arbeidet med søknaden til FRIHUM.

6. Poengivende publisering med utspring i forskergruppen:

I Antologien *Talende bilder. Tekster om kunst og visuell kultur* (red. Sigrid Lien og Caroline Serck-Hanssen), Spartacus 2010. Bidrag fra Gunnar Danbolt, Siri Meyer, Laura Skinnebach, Jørgen Bakke, Ståle Johannes Kristiansen, Marit Nybø, Henning Laugerud, Eli Heldaas

Seland, Caroline Serck-Hanssen, Christine Hansen, Pauline Ann Hoath, Erlend G. Høyersten, Solveig Øvstebø, Sigrid Lien, Mathias Danbolt.

II Temanummer av Kunst og Kultur (nr.4 2010) redigert av Pauline Ann Hoath og Christine Hansen – med bidrag av Gunnar Danbolt, Sigrid Lien, Tove Haugsbø, Christine Hansen, Pauline Ann Hoath og Sigrun Åsebø.

7. Strategi for regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid:

Mange av forskergruppens medlemmer er tilknyttet NordForsk-nettverket *Visions of the Past: Images as Historical Sources and the History of art History*. Forskergruppens leder sitter i ledergruppen for dette nettverket. I tillegg er gruppens medlemmer tilknyttet internasjonale nettverk gjennom det eldre NordForsk-nettverket *Nordic Network for the History and Aesthetics of Photography* – og gjennom det internasjonale samarbeidsprosjektet under HERA-programmet: *PhotoClec*. Gjennom sistnevnte samarbeid har gruppen fortløpende kontakt med forskere ved London College of Communication og Amsterdam universitet/Tropenmuseum. Flere av gruppens medlemmer har også aktivt forskningssamarbeid med et miljø av fotografiforskere ved universitetet i København ledet av Mette Sandbye. Sistnevnte har også invitert noen av forskergruppens medlemmer inn i en søknad om et Center of Excellence knyttet opp mot fotografistudier ved universitetet i København.

Sigrid Lien